

Les dones al mercat de treball

Dia Internacional de les Dones
8 de març de 2025

Ajuntament de
Barcelona

Barcelona
Activa

Les dones al mercat de treball

Dia Internacional de les Dones

8 de març de 2025

Departament d'Estudis de la Gerència
d'Economia i Promoció Econòmica

Ajuntament de Barcelona

Servei d'Igualtat i Diversitat de la Direcció
de Dades i Gestió del Coneixement
Direcció Corporativa de Comunicació i
Relacions Institucionals

Barcelona Activa

Índex

01. INTRODUCCIÓ	4
02. SÍNTESI DELS PRINCIPALS RESULTATS	5
03. PARTICIPACIÓ EN EL MERCAT DE TREBALL	8
03.1. Activitat, ocupació i atur	8
03.2. Distribució del temps de treball: la jornada parcial	15
03.3. La contractació indefinida i la temporalitat	17
03.4. Contractació de dones estrangeres	19
04. LA SEGREGACIÓ HORIZONTAL. PRESÈNCIA DESIGUAL DE LES DONES ALS SECTORS ECONÒMICS	24
04.1. Llocs de treball per sectors	24
05. LA SEGREGACIÓ VERTICAL. EL SOSTRE DE VIDRE	29
05.1. Presència de dones a llocs de responsabilitat	29
05.2. Presència de dones investigadores	32
06. EMPRENEDORES I EMPRESÀRIES	33
07. LA BRETXA SALARIAL DE GÈNERE : GLOBAL, PER GRUPS PROFESSIONALS I PER SECTORS D'ACTIVITAT	35
08. DONES I PENSIONS	39
09. LA FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA	44

01. Introducció

L'estudi **Les dones al mercat de treball** es publica anualment amb motiu de la commemoració del Dia Internacional de les Dones, el 8 de març.

Elaborat conjuntament per Barcelona Activa i l'Ajuntament de Barcelona, té com a objectiu principal oferir una visió detallada i rigorosa sobre la situació de les dones en el mercat laboral de Barcelona i oferir dades actualitzades que siguin d'utilitat per dissenyar polítiques públiques per a la promoció de la igualtat entre dones i homes.

L'informe proporciona una diagnosi dels principals factors que impacten en el mercat de treball des de la perspectiva de gènere, amb una anàlisi exhaustiva, que permet evidenciar els reptes pendents. Està dividit en diversos capítols, que aborden aspectes clau com ara la participació de les dones en el mercat de treball —contractació, atur, parcialitat, temporalitat— la segregació horitzontal i vertical, l'emprenedoria, la bretxa salarial de gènere i la feminització de la pobresa.

Aquest any s'ha incorporat un nou capítol: les pensions. També dos nous apartats: l'atur de les dones amb nacionalitat estrangera que viuen a la nostra ciutat i les polítiques d'igualtat que s'estan aplicant dins les empreses.

També és novetat la síntesi dels principals resultats a l'inici de l'informe, amb el recull de les principals conclusions.

En resum, aquest informe és una eina que pretén ajudar a comprendre la situació actual de les dones en el mercat laboral de Barcelona i contribuir a identificar les àrees en què cal continuar treballant per assolir una igualtat efectiva.

02. Síntesi dels principals resultats

- **Evolució de l'ocupació femenina.** L'evolució dels darrers 20 anys mostra una tendència estructural a l'augment de la **taxa d'ocupació femenina** a Barcelona que, després del màxim de 2023, es veu frenada el 2024 i aquest indicador se situa en el **72,5%, la segona dada més alta de la sèrie històrica**.
- **Taxa d'atur femenina.** La taxa d'atur de les dones a Barcelona va ser del 5,6% el quart trimestre de 2024, la més baixa de la sèrie històrica i inferior a les de Catalunya (9,0%), Espanya (11,9%) i la Unió Europea (6,0%).
- **Atur registrat femení.** Més del 55% de l'atur registrat és femení, amb una diferència de 10 punts respecte a l'atur masculí. L'atur de llarga durada entre les dones va augmentar un 7,8% respecte a l'any anterior, representant gairebé el 61% de l'atur de molt llarga durada.
- **Atur entre dones estrangeres.** L'any 2024, l'atur registrat a Barcelona va augmentar entre les persones estrangeres, mentre que el de persones de nacionalitat espanyola va disminuir. **Les dones estrangeres a l'atur són el grup amb major increment interanual (+5,3%)** i es concentren en els sectors més feminitzats, amb pitjors condicions laborals i salaris més baixos.
- **Treball a temps parcial.** El 19,1% de les dones assalariades a Barcelona treballen a temps parcial, gairebé el doble que els homes (10,1%). Aquest percentatge és inferior a la mitjana catalana (20,9%), espanyola (22,2%) i europea (28,2%).
- **Contractació indefinida.** En els darrers tres anys, la contractació indefinida ha augmentat tant per a homes com per a dones, fet relacionat amb la reforma laboral del 2022. L'any 2024, el 41,3% dels contractes signats per dones van ser indefinits, amb una notable reducció de la diferència entre la taxa de temporalitat d'homes i dones.
- **Contractació indefinida de dones estrangeres.** El percentatge de contractació indefinida de les dones estrangeres (52,4%) se situa per sobre de la mitjana de les dones i els homes a la ciutat. **El 2024, el 51,8% dels contractes a les activitats de les llars van ser signats per dones estrangeres.**

- **Afiliació a la Seguretat Social.** A finals de 2024, més de 625.000 dones estaven afiliades a la Seguretat Social a Barcelona, superant l'afiliació masculina i representant prop de 130.000 afiliades més que el 2012 (26,1%).
- **Desigualtat en sectors econòmics.** Existeix **presència desigual de les dones als sectors de l'economia** de Barcelona, que oscil·la entre el 18,6% dels llocs de treball de la construcció i el 83,3% dels de les activitats de les llars. Això no obstant, hi ha un augment de la presència de dones en sectors masculinitzats (com la indústria manufacturera) i d'homes en sectors feminitzats (com l'educació).
- **Llocs de responsabilitat.** El 25% de les dones ocupen llocs de responsabilitat a les empreses de l'àrea metropolitana de Barcelona, tot i que representen el 41,3% del total de la plantilla. Un 32,4% de les empreses de l'AMB ha incrementat la presència femenina en la seva plantilla els darrers cinc anys, però només el 22,2% ho ha fet en llocs directius.
- **Polítiques d'igualtat de gènere.** En els darrers cinc anys, s'ha observat un augment notable en la implementació de polítiques d'igualtat de gènere a les empreses de l'AMB, especialment en aquelles amb un pla d'igualtat i un protocol de prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe.
- **Participació en investigació.** La participació de les dones en la investigació es manté al voltant del 40% des del 2013. L'any 2023, aquest indicador va ser del 38,7%, similar al del període 2021-22.
- **Emprenedoria femenina.** L'emprenedoria femenina va créixer a l'àrea de Barcelona el 2023, amb el 14% de les *start-ups* fundades per dones, lleugerament superior a la mitjana europea (13,2%).
- **Bretxa salarial de gènere.** La bretxa salarial de gènere es va reduir al 15,7% el 2023, després de disminuir gairebé 10 punts des del 2014. Aquesta reducció es deu a l'augment de l'SMI i la devaluació salarial dels homes en la darrera dècada.
- **Bretxa salarial per sectors.** El 2023, tots els sectors d'activitat -excepte la construcció i el transport- mostren una bretxa salarial de gènere a Barcelona. Per grups professionals, la bretxa més alta correspon al grup de llicenciats/des, enginyers/es i alta direcció (23,4%).

- **Desigualtats en pensions.** Les dones representen el 59,6% de les pensions a Barcelona, però perceben una pensió mitjana un 32,7% inferior a la dels homes. La bretxa de gènere de les pensions (32,7%) duplica la bretxa salarial de la població resident (15,7%).
- **Les pensions per jubilació** són les més nombroses i les millor remunerades tant per a homes com per a dones, però són alhora les que **tenen una bretxa de gènere més gran (31,6%)**. **La pensió de jubilació dels homes gairebé duplica la de viduïtat de les dones.**
- **Població assalariada mileurista.** L'any 2023, a Barcelona, el percentatge de la població assalariada que és com a màxim mileurista va disminuir en 6 punts entre les dones i 4,1 punts entre els homes, situant-se en un 24,1% i un 21,8%, respectivament.
- **Risc de pobresa.** El 40,5% de les dones a Barcelona estaria en risc de pobresa si només depengués dels seus ingressos individuals, una xifra molt superior a la dels homes (29,4%) i gairebé el doble de la taxa convencional de risc de pobresa femenina (22,5%).

03. Participació en el mercat de treball

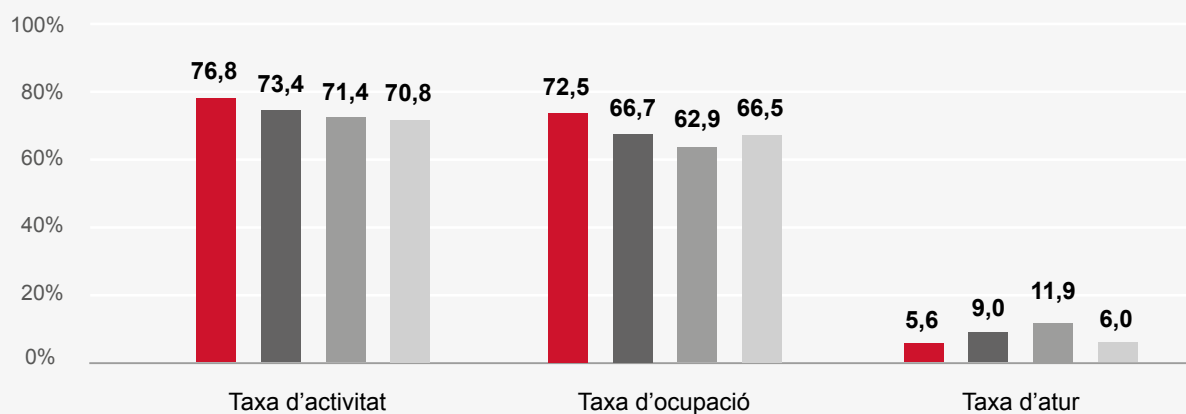
03.1 ACTIVITAT, OCUPACIÓ I ATUR

El quart trimestre de 2024, tant la taxa d'activitat femenina (76,8%) com la taxa d'ocupació femenina (72,5%) de la ciutat de Barcelona són superiors a les de Catalunya, Espanya i la Unió Europea. La ciutat compta amb una major participació de la dona al mercat de treball que els territoris comparats i se situa 6 punts per sobre dels valors de la UE, tot i que en tots els àmbits analitzats les taxes femenines són inferiors a les masculines.

GRÀFIC 1

Taxa d'activitat, ocupació i atur femenina per àmbits territorials. 4T 2024 (% s/població 16-64 anys)

● Barcelona ● Catalunya ● Espanya ● Unió Europea -27*

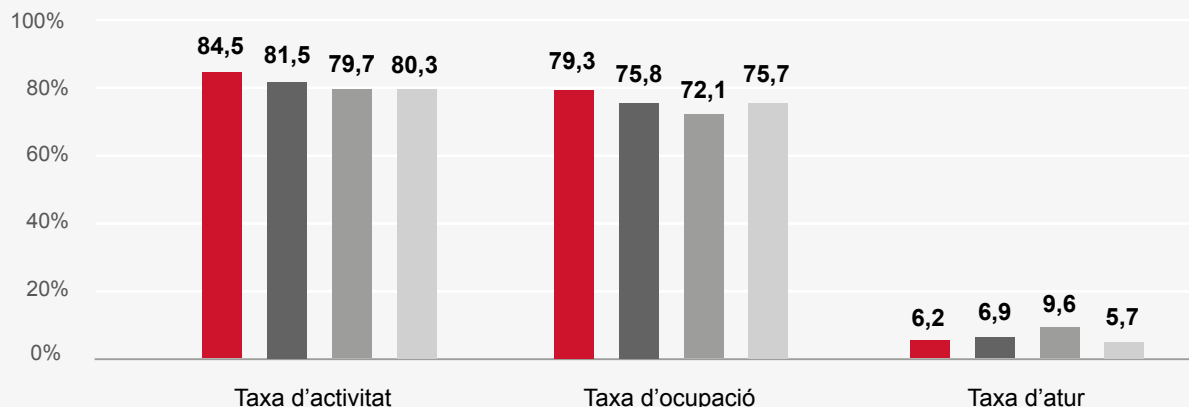
Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal, l'Institut Nacional d'Estadística i Eurostat.

* III trimestre del 2024.

GRÀFIC 2

Taxa d'activitat, ocupació i atur masculina per àmbits territorials. 4T 2024 (% s/població 16-64 anys)

● Barcelona ● Catalunya ● Espanya ● Unió Europea -27

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal, l'Institut Nacional d'Estadística i Eurostat.

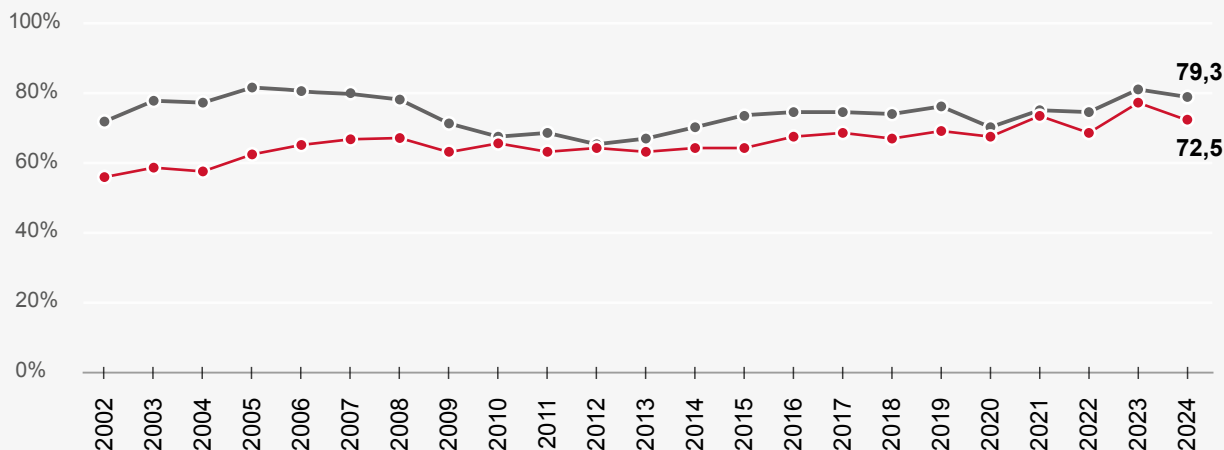
* III trimestre del 2023.

L'evolució dels darrers 20 anys mostra una tendència estructural a l'augment de **la taxa d'ocupació femenina** que, després del màxim de 2023, es veu frenada el 2024. La taxa d'ocupació femenina mitjana anual de Barcelona se situa en el **73,8%**, **la segona dada més alta de la sèrie històrica**, després d'un moderat descens interanual (**-0,5 punts**) que també s'observa en la taxa masculina (-0,8 p.p.). El quart trimestre de 2024, la taxa d'ocupació femenina de la ciutat assoleix el 72,5%, per un 79,3% de la masculina. La diferència entre les taxes d'ocupació d'homes i dones, que abans de 2006 superava els 15 punts, es va reduir notablement en els períodes de crisi 2008-2013 i 2020-2021, i posteriorment retorna als nivells pre-pandèmia, tot situant-se en 6,8 punts percentuals el quart trimestre de 2024.

GRÀFIC 3

Evolució de la taxa d'ocupació per sexe a Barcelona 2002-2024. 4T (% s/població 16-64 anys)

● Homes ● Dones

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades de l'Institut Nacional d'Estadística.

Així mateix, la **taxa d'activitat femenina** de Barcelona el quart trimestre de 2024 (**76,8%**) suposa una reducció respecte a un any enrere (de 5,5 punts), tendència que també s'observa a Catalunya i a Espanya.

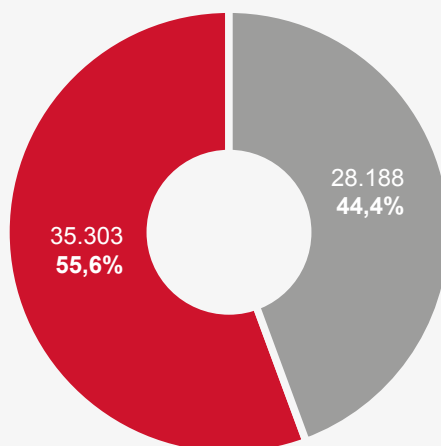
Pel que fa a la **taxa d'atur de les dones**, **Barcelona registra un 5,6%** el quart trimestre de 2024, una xifra **inferior a les de Catalunya (9,0%), Espanya (11,9%) i la Unió Europea (6,0%)**, que suposa **el valor més baix de la sèrie històrica** i una reducció interanual de 0,4 punts.

El desembre de 2024, **l'atur femení registrat a Barcelona se situa en 35.303 persones**, un nivell similar al de **finals de 2008**, l'any previ a la crisi financera. El 2024, s'observa un lleuger augment interanual de l'atur registrat de les dones (**+0,8%**), que contrasta amb la disminució de l'atur masculí (-1,1%).

GRÀFIC 4

Atur registrat per sexe a Barcelona. Desembre 2024

● Homes ● Dones

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

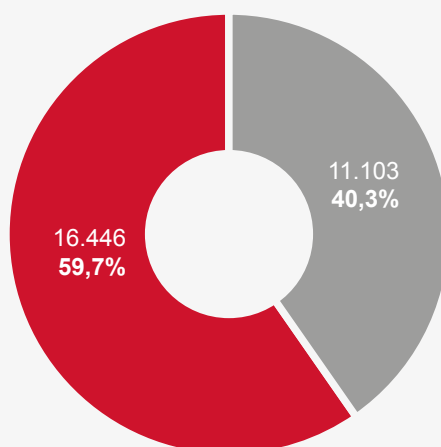
→ L'augment tant de la taxa d'ocupació com de la d'activitat femenina a Barcelona s'ha vist frenada el 2024, després del fort increment de l'any 2023. D'altra banda, **la taxa d'atur femenina de la ciutat assoleix un 5,6%, el valor més baix de la sèrie històrica.**

El desembre de 2024, l'atur de llarga durada a Barcelona (més de 12 mesos) se situa en 27.549 persones i representa el 43,4% de l'atur registrat total. Es registren 16.446 dones en aquesta situació, que representen el 59,7% de l'atur total de llarga durada i el 46,6% de l'atur registrat femení (dades superiors a les de l'any anterior, del 58,8% i 43,5%, respectivament). D'altra banda, del total de dones en atur registrat el 29,2% correspon a atur de molt llarga durada (més de 24 mesos), un percentatge superior al dels homes (23,5%). Cal remarcar que, després del descens de 2023, l'atur de molt llarga durada s'ha incrementat significativament l'any 2024 -amb un augment interanual del +11% en el cas de les dones i un 7,3% entre els homes-, tot i que es manté per sota del nivell de 2022 (en un 4,4 i un 8%, respectivament).

GRÀFIC 5

**Estructura de l'atur de llarga durada (més de 12 mesos).
Desembre 2024**

● Homes ● Dones

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

- Més del 55% de l'atur registrat és femení, una diferència de 10 punts amb l'atur registrat masculí, que no es mou en els darrers quatre anys. L'atur de llarga durada en les dones s'ha incrementat en un 7,8% respecte a l'any anterior i **les dones representen gairebé el 61% de l'atur de molt llarga durada**, que s'ha vist incrementat en ambdós sexes.

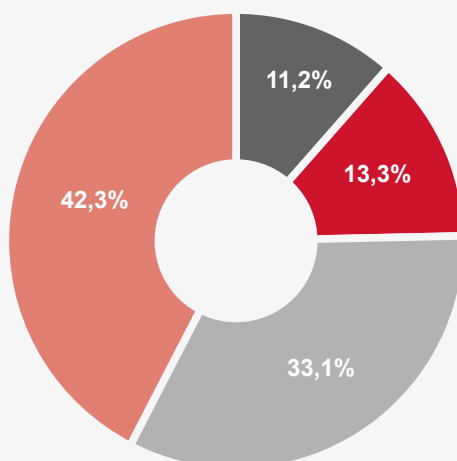
L'atur en les dones estrangeres

El desembre de 2024, prop de **la quarta part (el 24,5%) de les persones registrades en situació d'atur a Barcelona són de nacionalitat estrangera**, un pes similar al dels estrangers/es dins de la població total de la ciutat. Dins d'aquest col·lectiu, hi ha **8.420 dones estrangeres registrades a l'atur**, que suposen el **13,3% de l'atur total a la ciutat i el 54,1% de l'atur d'estrangers/es**, mentre que el 45,9% correspon a homes.

GRÀFIC 6

Distribució de l'atur registrat a Barcelona per sexe i nacionalitat (%). Desembre 2024

● Home estranger ● Dona estrangera ● Home espanyol ● Dona espanyola

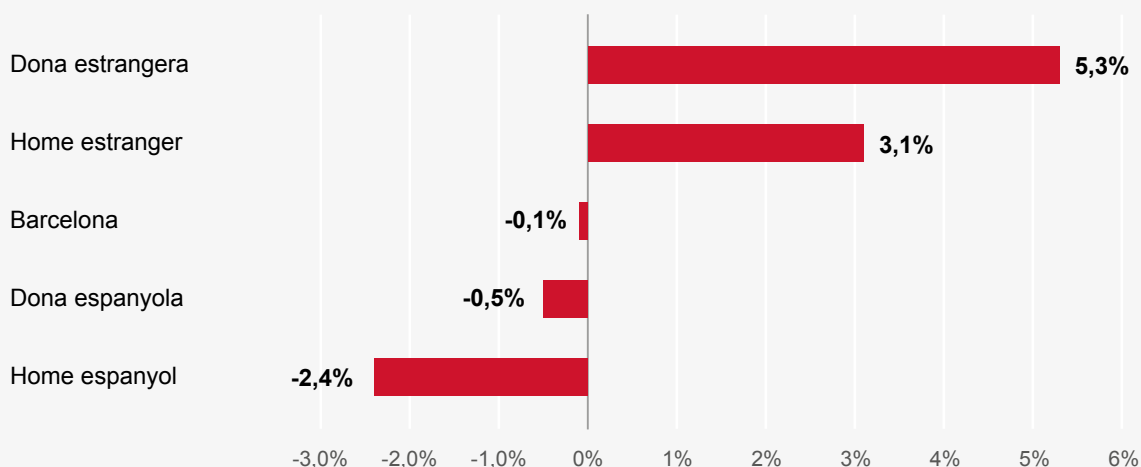

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat.

L'any 2024, l'atur registrat a Barcelona augmenta entre les persones estrangeres, mentre que el de persones de nacionalitat espanyola disminueix. **Les dones estrangeres són el col·lectiu amb major increment interanual de l'atur (+5,3%)**, seguides dels homes estrangers (+3,1%). Entre la població espanyola el descens de l'atur femení (-0,5%) és més moderat que el del masculí (-2,4%).

GRÀFIC 7

Variació de l'atur registrat a Barcelona per nacionalitat i sexe. Desembre 2024/2023 (%)

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat.

El **perfil de l'atur de dones estrangeres** presenta diferències significatives amb el perfil mitjà de l'atur a la ciutat, amb les característiques següents:

- Edat més jove: el grup de més de 44 anys representa poc més d'un terç (el 34,3%) de l'atur de dones estrangeres, quan suposa més del 55% de l'atur total registrat a la ciutat.
- Nivell formatiu més baix: el 83,5% de les dones estrangeres a l'atur tenen educació general, primària o no tenen estudis, un percentatge que supera en 19 punts el de la ciutat.
- Per sectors, prop de dues terceres parts (el 62,6%) de l'atur registrat en aquest col·lectiu es concentra en el comerç, l'hostaleria, els serveis a les empreses, la sanitat i serveis socials i les activitats de les llars, mentre que el pes del col·lectiu sense ocupació anterior (15,4%) és molt superior a la mitjana (4,1%).
- Ocupació: el 54,5% de l'atur de dones estrangeres correspon a persones amb ocupacions elementals o treballadores de la restauració, serveis personals i venedores, dada que supera en més de 10 punts la de la ciutat (43,2%).

→ L'any 2024, l'atur registrat a Barcelona augmenta entre les persones estrangeres, mentre que el de persones de nacionalitat espanyola disminueix. **Les dones estrangeres són el grup amb major increment interanual de l'atur (+5,3%) i es concentren en els sectors més feminitzats, amb pitjors condicions laborals i salaris més baixos.**

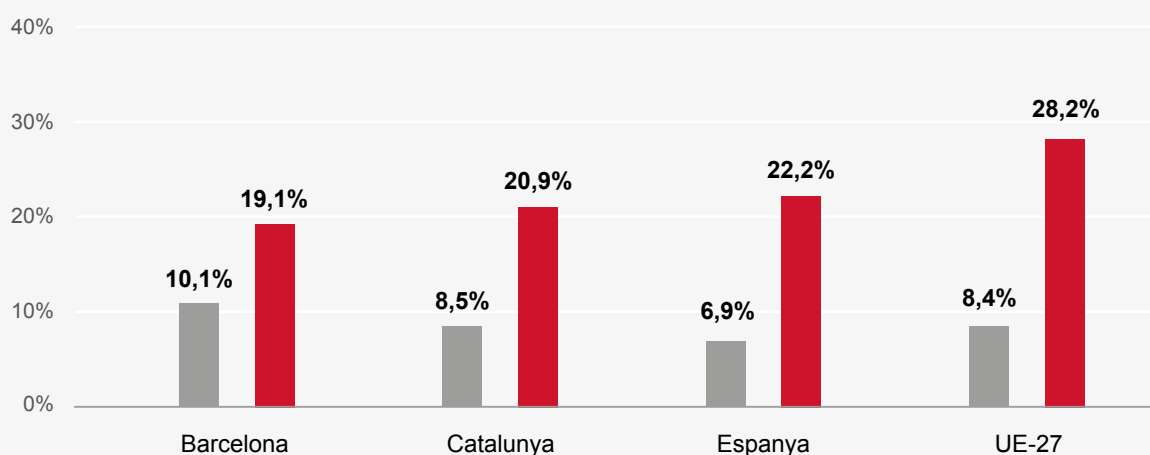
3.2 DISTRIBUCIÓ DEL TEMPS DE TREBALL: LA JORNADA PARCIAL

El primer trimestre de 2024, el pes del treball a temps parcial entre les dones assalariades a Barcelona (19,1% del total) gairebé duplica el que registren els homes (10,1%). L'indicador de la ciutat és inferior a la mitjana catalana (20,9%¹), a l'espanyola (22,2%) i, especialment, a la de la Unió Europea (28,2%). En termes interanuals, les dades mostren un augment moderat del pes de la jornada parcial per a les dones (+0,7 punts percentuals) inferior al que registren els homes (+2,1 punts percentuals).

GRÀFIC 8

Ocupació a temps parcial. 4T 2024 (%)

● Homes ● Dones

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal, l'Institut Nacional d'Estadística i Eurostat.

Nota: les dades de la UE-27 corresponen al III trimestre.

L'ocupació a temps parcial podria ser una opció escollida per la persona treballadora per diferents motius personals: estudiar, oci, conciliar, etc. Això no obstant, en torn d'un terç de les persones que treballen a temps parcial a Catalunya ho fan de manera involuntària, segons l'Enquesta de Població Activa de 2024.

L'assumpció de les tasques reproductives en grau més alt per part de les dones respecte als homes ha suposat que siguin elles les que accedeixen majoritàriament a aquest tipus de contractes. Així es detalla al dossier estadístic "Les Dones a Catalunya 2023", elaborat per l'Observatori de la Igualtat de Gènere de l'Institut Català de les Dones. Les dones destinen el doble de temps que els homes a les tasques domèstiques de la llar i un 26,8% manifesten que la raó principal de treballar a temps parcial és per tenir cura de nens i nenes o d'adults malalts, incapacitats/des o grans davant del 6,3% dels homes, mentre que el percentatge de persones entrevistades que manifesten que la raó principal és realitzar estudis o formació és d'un 31,2% els homes davant d'un 11,1% les dones.

¹ Les dades de Catalunya i Espanya corresponen al quart trimestre.

Una de les càrregues familiars que afecta en un grau més alt les dones i la seva trajectòria professional és la cura de persones dependents, siguin familiars malalts, persones grans o persones amb discapacitat. Durant el 2023, segons les dades de l'Observatori de la Igualtat de Gènere, un 36,1% de dones es trobava en situació d'inactivitat per cura de terceres persones, mentre que en els homes només un 11,1%.

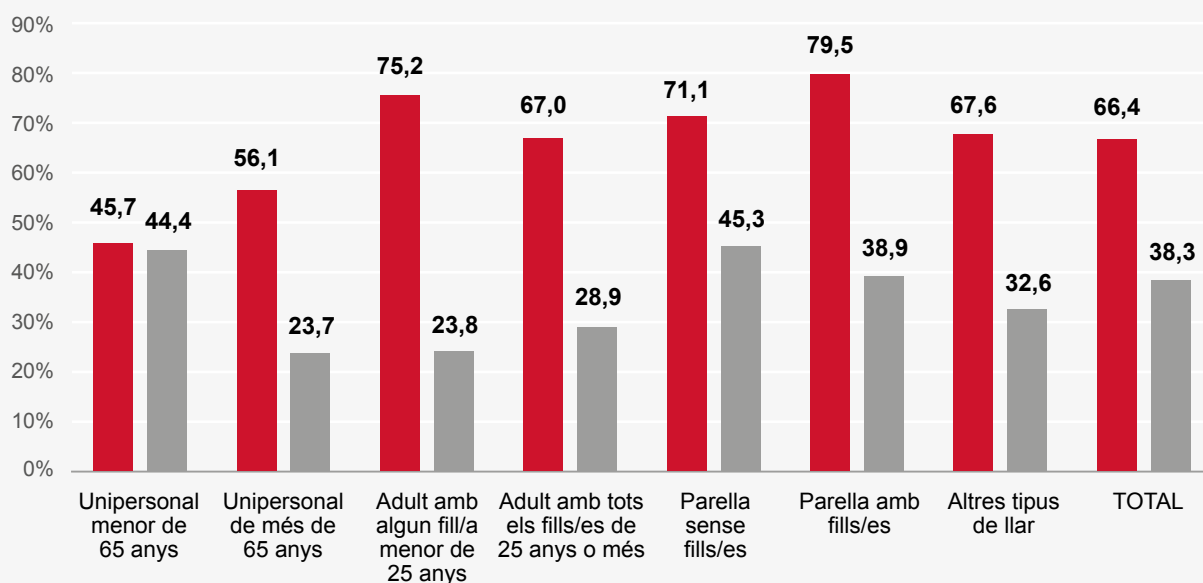
→ **La contractació a temps parcial a Barcelona augmenta en ambdós sexes, si bé la de les dones gairebé duplica la dels homes. Mentre que elles expliquen que es deu majoritàriament a motius de càrregues familiars, la formació o realitzar estudis és el principal motiu en els homes.**

Segons l'Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona que elabora l'Oficina Municipal de Dades, el 66,4% de les dones enquestades creu que és la persona de la família que dedica més temps a les tasques de la llar i cures, enfront del 38,3% dels homes. Aquest percentatge de dones augmenta fins a gairebé el 80% en el cas de parelles amb fills i al 75,2% en el cas de famílies monoparentals amb algun fill o filla menor de 25 anys, mentre que el percentatge d'homes és similar a la mitjana en el cas de parella sense fills (38,9%) i molt inferior en el cas de famílies monoparentals amb algun fill o filla menor de 25 anys (23,8%).

GRÀFIC 9

Persona que més temps dedica a tasques de llar i de cures. Barcelona 2022 (% de persones que creu que dedica més temps a tasques de llar i cures s/ total sexe)

● Dona ● Home

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica, a partir de dades de l'Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona (ESDB) 2022, Departament d'Estudis d'Opinió (OMD).

Cal destacar que la diferència més elevada es produeix en les parelles amb fills o filles, on el 79,5% de les dones manifesten dedicar més temps que els seus companys homes a les tasques de cura i de la llar. Una de les causes ja les va apuntar la recent premi Nobel en Economia, Claudia Goldin, que entre les conclusions dels seus estudis sobre les causes de la bretxa salarial de gènere en l'àmbit laboral, destaca la urgent necessitat de coresponsabilitat dels homes en el treball de la llar i la cura familiar en les parelles heterosexuales, com ho reflecteix la seva famosa frase: **“We’re never going to have gender equality until we also have couple equality”**.

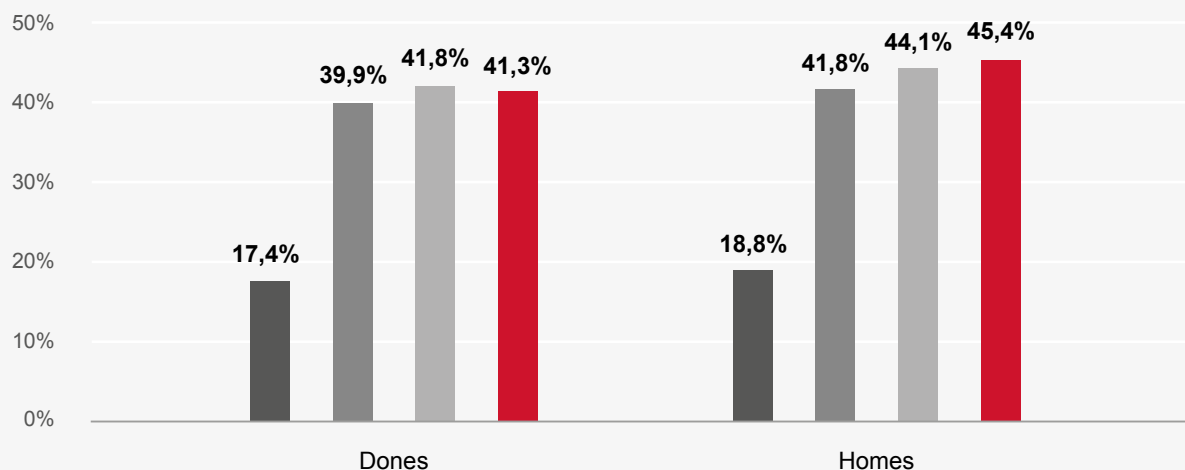
3.3 LA CONTRACTACIÓ INDEFINIDA I LA TEMPORALITAT

L'any 2024, la **contractació indefinida de dones** a Barcelona se situa en 170.562 contractes i un **41,3%** de la contractació femenina total, xifra que representa una lleugera disminució (de 0,5 punts) respecte a l'any anterior, però que supera en 23,9 punts la de 2021. Aquest increment de la proporció de la contractació indefinida és conseqüència de la reforma laboral del 2022, que potencia especialment aquesta modalitat contractual i beneficia també els homes, entre els quals aquesta modalitat representa el 45,4% de la contractació total (1,3 punts més que el 2023).

GRÀFIC 10

Contractació indefinida per sexe a Barcelona. 2021-2024 (%)

● 2021 ● 2022 ● 2023 ● 2024

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat.

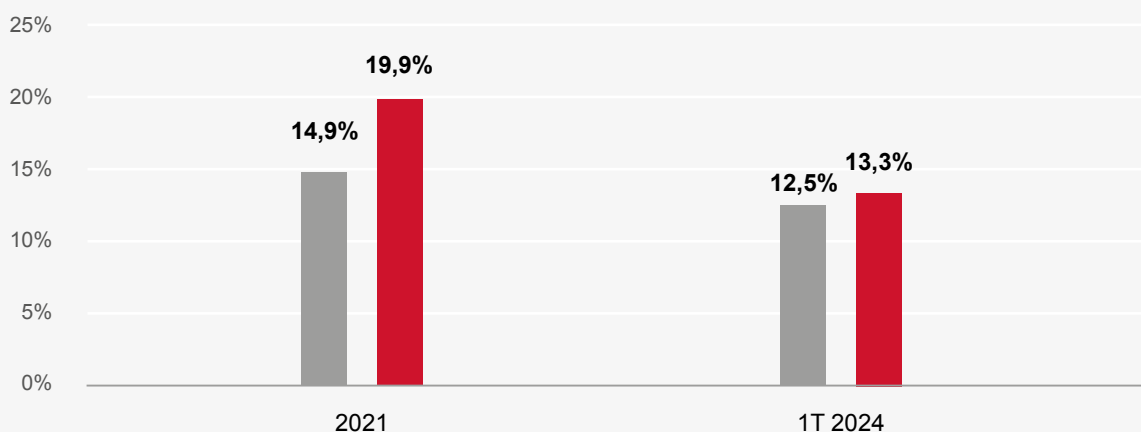
→ **El 2024, més del 40% dels contractes signats per dones a Barcelona van ser indefinits** per segon cop en la sèrie històrica, percentatge que en els homes supera el 45%. La reforma laboral del 2022, que potencia aquesta modalitat, és la principal causa del progressiu augment en els darrers tres anys.

El primer trimestre de 2024, un 13,3% de les dones assalariades residents a Barcelona treballaven amb contracte temporal, un percentatge 0,8 punts superior al dels homes (12,5%). Arran de la reforma laboral, la taxa de temporalitat femenina ha disminuït en més de sis punts respecte a l'any 2021, amb una disminució (-6,6 punts) superior a la registrada entre els homes (-2,4 punts).

GRÀFIC 11

Taxa de temporalitat per sexe a Barcelona. 2021-1T 2024 (%)

● Homes ● Dones

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de l'Enquesta de Població Activa.

→ **S'ha reduït notablement la diferència entre la taxa de temporalitat d'homes i de dones**, tot i que elles continuen sent les que tenen una contractació temporal més gran, amb una major precarietat laboral i econòmica.

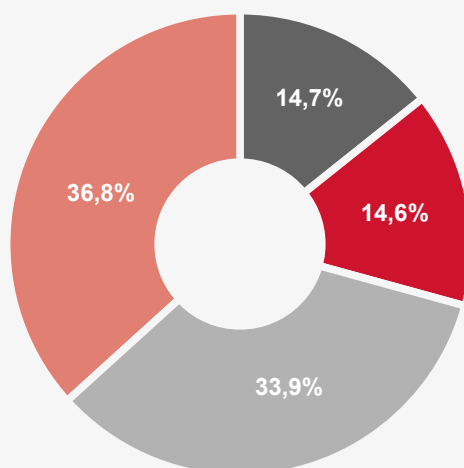
3.4 CONTRACTACIÓ DE DONES ESTRANGERES

L'any 2024, a Barcelona es van formalitzar 235.029 contractes a **persones estrangeres**, un **29,3% del total**, la meitat dels quals (117.159) van ser signats per dones (un **14,6% de la contractació laboral a la ciutat**).

GRÀFIC 12

Distribució de la contractació a Barcelona per sexe i nacionalitat

● Home estranger ● Dona estrangera ● Home espanyol ● Dona espanyola

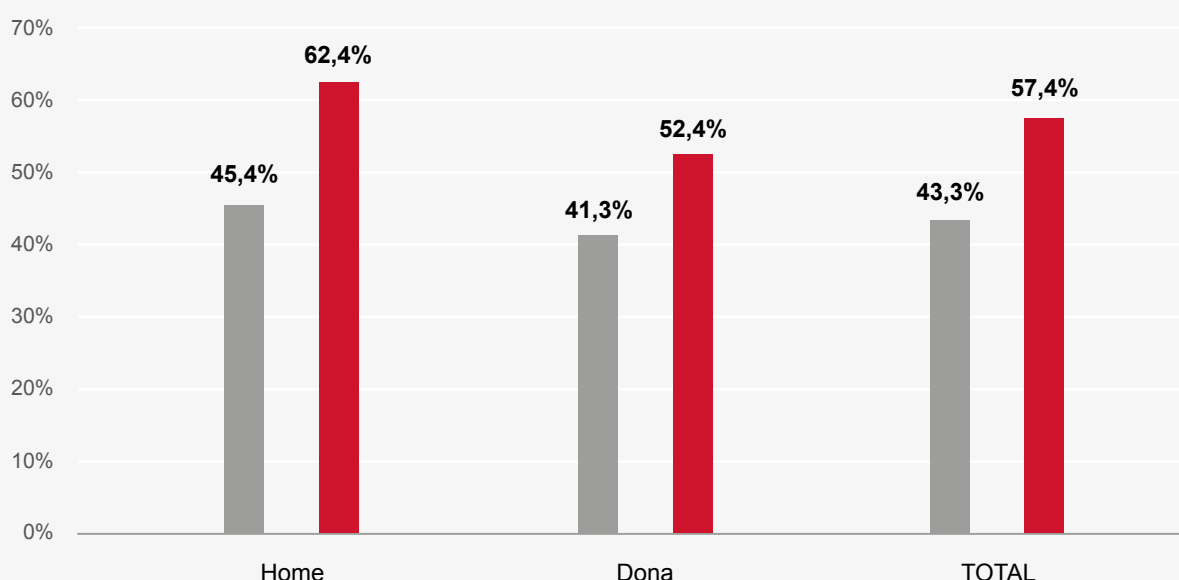
Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat.

El percentatge de contractació indefinida de les dones estrangeres (52,4%) supera el 50% i se situa per sobre del conjunt de les dones i els homes (41,3% i 45,4%, respectivament) de la ciutat, tot i que està 10 punts per sota del pes de la contractació indefinida entre els homes estrangers (62,4%). Aquest alt percentatge de la contractació indefinida és conseqüència de la reforma laboral del 2022, que potencia especialment aquesta modalitat contractual i beneficia de manera singular alguns sectors econòmics amb més presència de treball estranger i que partien d'una precarietat laboral més gran (com les activitats de les llars o la construcció).

GRÀFIC 13

Pes de la contractació indefinida a Barcelona per sexe i nacionalitat

● Total Barcelona ● Estrangers/res

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat.

Per sectors, **el 51,8% dels contractes formalitzats a Barcelona a les activitats de les llars van ser signats per dones estrangeres**, essent el sector que presenta més presència femenina estrangera relativa, seguit dels serveis a edificis, neteja i jardineria (32,9%), l'hostaleria (21,9%), les activitats administratives i auxiliars (20,8%) i el comerç (18,6%). Es tracta d'un perfil sectorial diferenciat del dels homes estrangers, que tenen un pes destacat en la contractació de la construcció, l'agricultura, ramaderia i pesca i l'hostaleria, on representen el 57,4, el 52,5 i el 27,1%, respectivament, dels contractes signats.

GRÀFIC 14

Pes de la contractació d'estrangers/es per sectors i sexe a Barcelona. 2024 (% s/contractació total del sector)

● % dones estrangeres s/total sector ● % homes estrangers s/total sector ● % nacionals s/total sector

*Els serveis a edificis i de jardineria corresponen a la divisió CCAE 81.

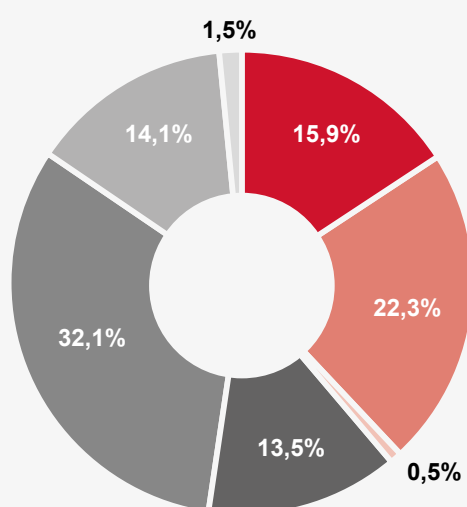
Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat.

El **69,9%** de les contractacions a dones estrangeres corresponen a **treballs de restauració, personals i venedors, i en ocupacions elementals**, una proporció més de 23 punts superior a la del conjunt de les dones (46,2%), mentre que un 10,6% ho fa en treballs professionals científics i intel·lectuals (un percentatge molt inferior al de les dones nacionals, que arriba al 22,3%) i un 11,6% en treballs d'oficina comptables i administratius. Cal remarcar que el 0,6% de la contractació de dones estrangeres correspon a càrrecs de directores i gerents, un valor lleugerament superior al del conjunt de les dones (0,5%) i proper al dels homes (0,9%).

GRÀFIC 15

Distribució de la contractació femenina nacional per subgrups d'ocupació a Barcelona. 2024

- Tècniques i professionals de suport
- Professionals científiques i intel·lectuals
- Directores i gerents
- Empleades oficina, comptables i administratives
- Treballadores restauració, personal i venedores
- Ocupacions elementals
- Altres

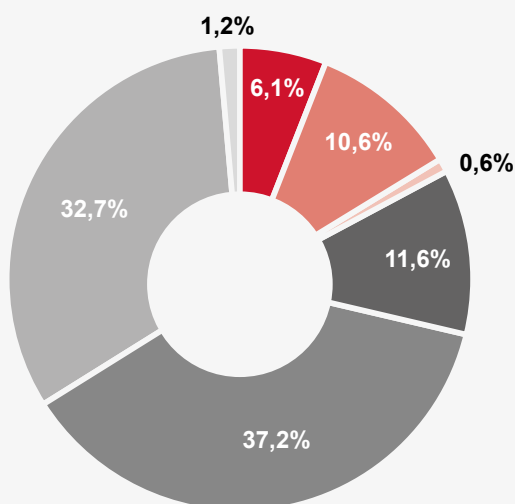

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat.

GRÀFIC 16

Distribució de la contractació femenina estrangera per subgrups d'ocupació a Barcelona. 2024

- Tècniques i professionals de suport
- Professionals científiques i intel·lectuals
- Directores i gerents
- Empleades oficina, comptables i administratives
- Treballadores restauració, personal i venedores
- Ocupacions elementals
- Altres

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat.

→ El percentatge de contractació indefinida de les dones estrangeres (52,4%) se situa per sobre de la mitjana de les dones i els homes a la ciutat. El 2024, **el 51,8% dels contractes a les activitats de les llars van ser signats per dones estrangeres.**

04. La segregació horitzontal. Presència desigual de les dones als sectors econòmics actuals

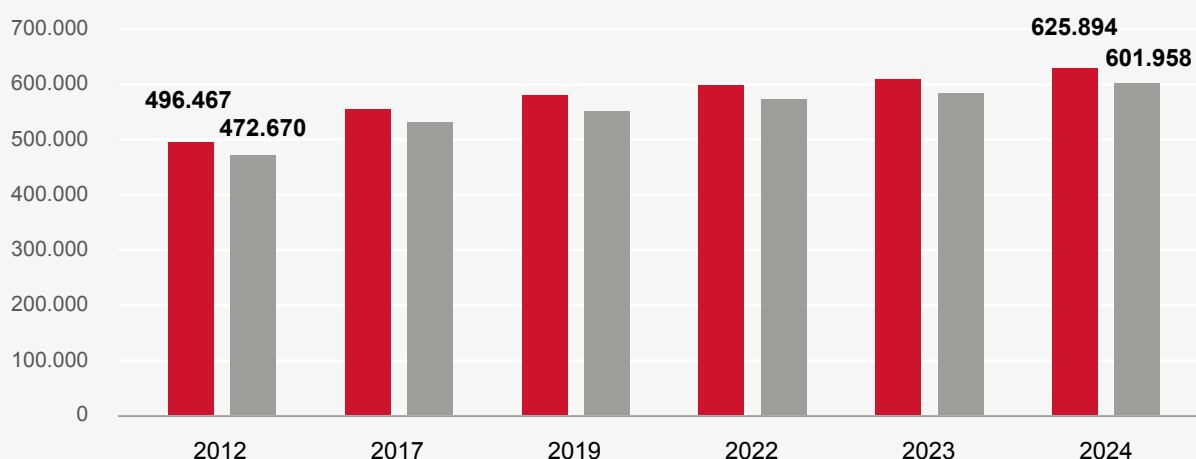
04.1 LLOCS DE TREBALL PER SECTORS

Barcelona tanca el 2024 amb 625.894 dones afiliades a la Seguretat Social, el valor més alt en un desembre de la sèrie històrica. L'afiliació femenina representa el 51,0% dels llocs de treball de la ciutat i supera la masculina, després que totes dues assoleixin un augment interanual positiu (+2,5% i +3,1%, respectivament). Cal remarcar que **el nombre de dones afiliades a la ciutat ha crescut en prop de 130.000 des de 2012**, amb un increment acumulat del **26,1%**.

GRÀFIC 17

Evolució de l'afiliació per sexes a Barcelona. 2012-2024

● Dona ● Home

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades de la Seguretat Social.

→ **A finals de 2024, hi ha més de 625.000 dones afiliades a la Seguretat Social a Barcelona per primera vegada en la sèrie històrica, que suposen prop de 130.000 més que el 2012 i superen l'afiliació masculina.**

Les dades d'afiliació al tancament del 2024 continuen posant de manifest la presència desigual de les dones als sectors de l'economia de Barcelona, que oscil·la entre el 18,6% dels llocs de treball de la construcció i el 83,3% dels de les activitats de les llars.

Els llocs de treball **amb major presència de dones es troben als sectors feminitzats, com activitats a les llars (83,3%) i activitats sanitàries i de serveis socials (74,5%)**. Són feines que es caracteritzen per un ús intensiu de la mà d'obra, menys valorades socialment i amb els salaris més baixos. Formen part del fenomen que es coneix com a **terra enganxós** i es caracteritzen també per les limitades possibilitats de promoció laboral.

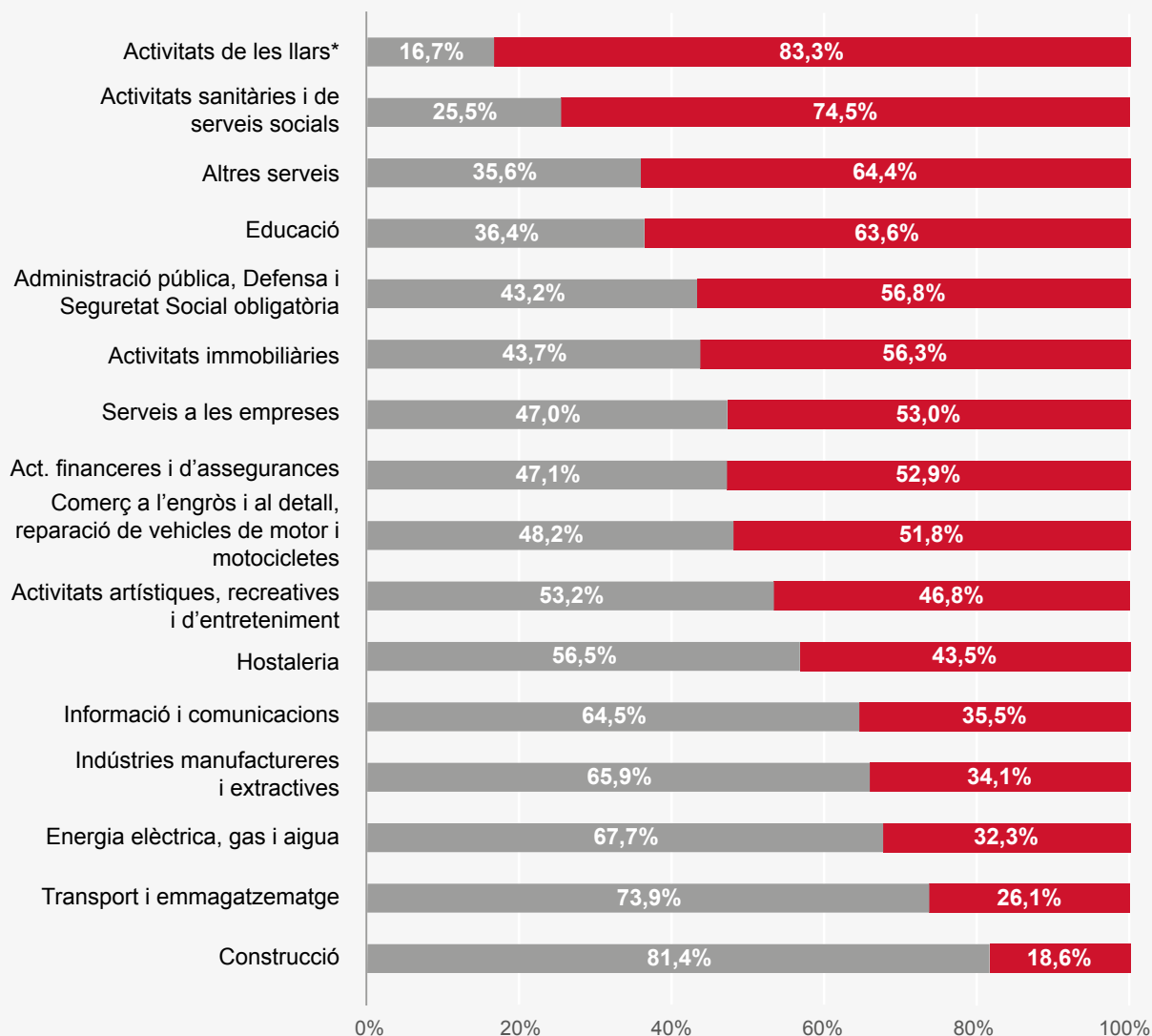
Altres sectors com l'educació, l'administració pública i activitats immobiliàries es caracteritzen també per un clar predomini de l'ocupació femenina i on es posa de manifest, a l'igual en els sectors anteriors, com el **rol de gènere associat a les dones i vinculat a les responsabilitats domèstiques i de cura es trasllada al mercat de treball**.

D'altra banda, la construcció, el transport, l'energia elèctrica, gas i aigua i les indústries manufactureres continuen essent sectors altament masculinitzats. Cal remarcar que les dones **representen un 35,5% de l'ocupació a la branca d'Informació i comunicacions**, un sector en continu creixement i fortament demanat, que ofereix salaris més elevats i millors condicions laborals. Aquest percentatge suposa un lleuger augment respecte al 2023, on les dones representaven el 35,3%, lluny encara de la paritat.

GRÀFIC 18

Distribució de l'afiliació a la Seguretat Social per sectors i sexe a Barcelona. Desembre 2024 (%)

● % homes ● % dones

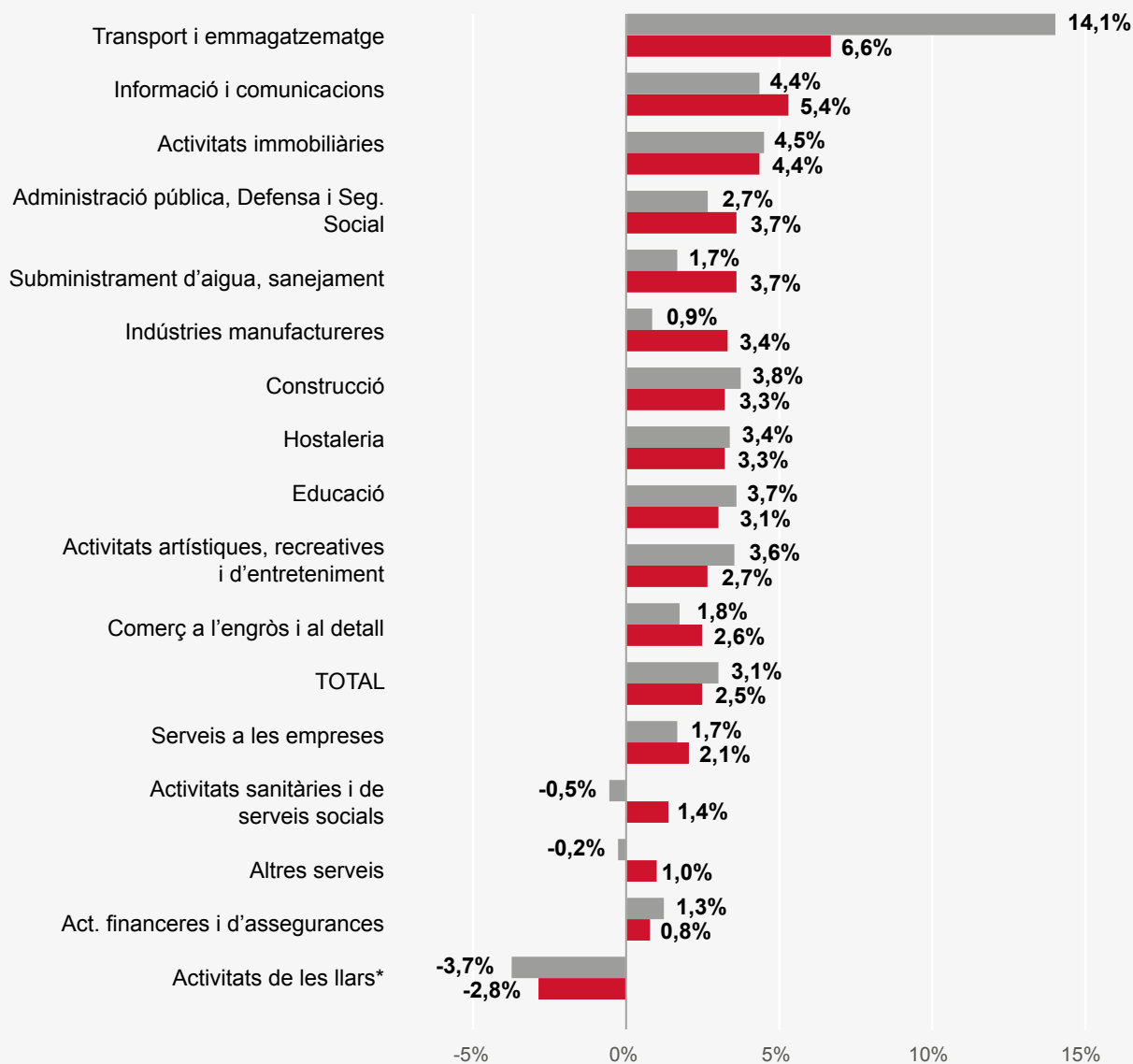
*Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic, activitats de les llars que produeixen béns i serveis per a ús propi. Afiliació als Règims General i d'Autònoms/es. A les activitats de les llars s'inclouen les persones treballadores que es troben en règim especial de treballadores de les llars.

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades de la Seguretat Social.

GRÀFIC 19

Variació interanual de l'afiliació* a la Seguretat Social per sexe i sectors a Barcelona. Desembre 2024/2023 (%)

● Variació interanual homes ● Variació interanual dones

*Afiliació als Règims General i d'Autònoms/es. A les activitats de les llars s'inclouen les persones treballadores que es troben en règim especial de treballadores de les llars.

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de la Seguretat Social.

L'any 2024, la majoria dels sectors econòmics de Barcelona crea ocupació neta femenina. En termes relatius, el nombre de dones afiliades a **transport i emmagatzematge creix un 6,6%** i, juntament amb la **informació i comunicacions (+5,4%)**, les **activitats immobiliàries (+4,4%)** i l'**Administració pública (+3,7%)** són alguns dels sectors més dinàmics, i cal destacar que a la **indústria manufacturera** —un sector amb predomini masculí— el creixement de l'afiliació femenina (+3,4%) és clarament superior al dels homes (+0,9%). D'altra banda, les activitats de les llars registren un descens moderat (-2,8%).

En termes absoluts, les activitats que registren un major creixement ocupacional respecte al desembre de 2023 són les dels **serveis a les empreses (amb +2.846 nous llocs de treball ocupats per dones)**, el **comerç (+2.021)**, la **informació i comunicacions (+1.881)** i l'**educació (+1.807)**.

→ Els sectors més feminitzats són els relacionats amb les activitats de les llars, les cures i els serveis a les persones. El 2024, cal destacar l'augment de les dones en sectors masculinitzats, com la indústria manufacturera, i l'augment d'homes en sectors feminitzats, com l'educació.

05. La segregació vertical. El sostre de vidre

05.1 PRESENCIA DE DONES A LLOCS DE RESPONSABILITAT

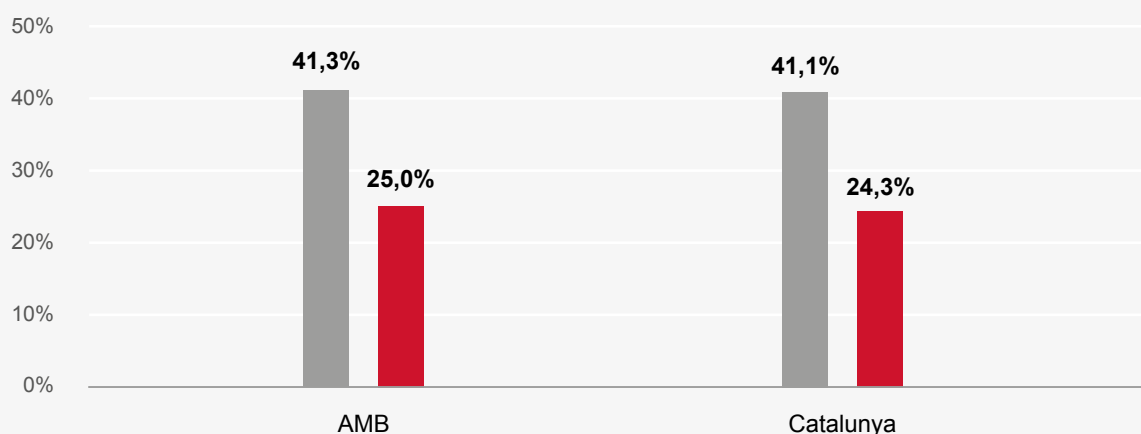
Una altra de les manifestacions de les desigualtats al mercat de treball és el que es coneix com a sostre de vidre. Fa referència a les dificultats que tenen les dones per accedir i ocupar càrrecs de decisió i de poder.

Segons l'**Enquesta sobre igualtat de gènere al teixit empresarial a l'àrea metropolitana de Barcelona (AMB)**², elaborada per la Cambra de Comerç amb resultats del tercer trimestre de 2024 i impulsada per la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, **les dones ocupen un de cada quatre llocs de responsabilitat (25,0%)** a les empreses de l'àrea metropolitana de Barcelona, **mentre que en el total de la plantilla són el 41,3%**. A Catalunya els percentatges són lleugerament inferiors: 24,3% en llocs de decisió i 41,1% al total de la plantilla. En relació amb el 2018, el percentatge de dones en llocs de responsabilitat només ha augmentat 0,6 punts a l'àmbit català.

GRÀFIC 20

Percentatge mitjà de dones a les empreses de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. 3T 2024

● Total llocs de treball ● Llocs de responsabilitat

Font: Cambra de Comerç de Barcelona 2024, enquesta sobre igualtat de gènere al teixit empresarial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, Ajuntament de Barcelona.

² L'enquesta s'ha realitzat durant els mesos de setembre i octubre de 2024 a un total de 640 establiments, que realitzen com a mínim una part de la seva activitat econòmica a Catalunya, independentment d'on estigui ubicada la seva seu social. La mostra d'establiments enquestats s'ha dissenyat amb l'objectiu d'obtenir resultats representatius (a la metròpolis de Barcelona i Catalunya).

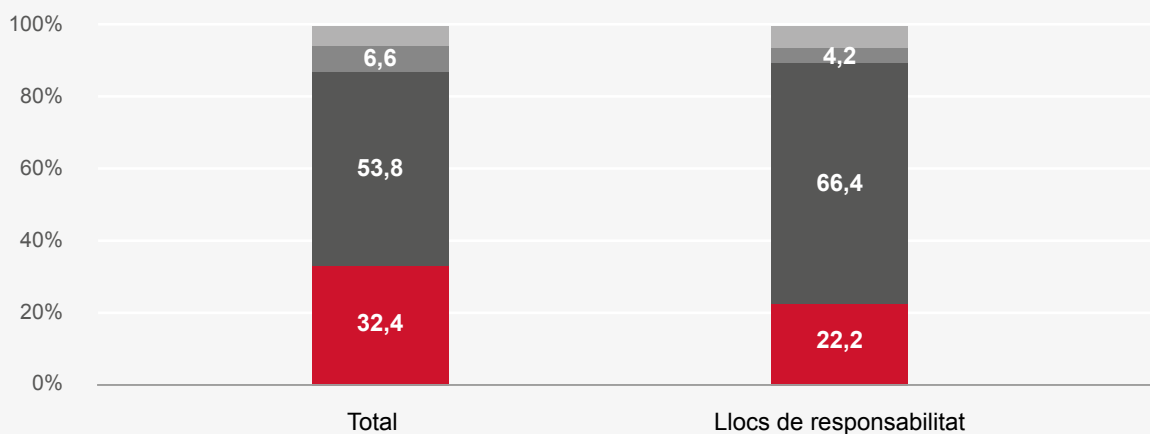

Un 32,4% de les empreses l'AMB afirma haver incrementat la presència femenina en la plantilla els darrers cinc anys, **però tan sols el 22,2% l'ha incrementat en llocs directius**. Per tant, **el procés de feminització és minso i més lent a la funció directiva**, que és on més desequilibri de gènere hi ha, que a la plantilla. De les empreses restants, un 53,8% han mantingut el percentatge de dones a la plantilla que hi havia cinc anys enrere i un 66,4% en llocs de responsabilitat. A Catalunya els resultats són similars.

GRÀFIC 21

Evolució en els darrers cinc anys del percentatge de dones a l'empresa (%). AMB

● Va augmentar ● Es va mantenir ● Va disminuir ● NS/NR

Font: Cambra de Comerç de Barcelona 2024, enquesta sobre igualtat de gènere al teixit empresarial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, Ajuntament de Barcelona.

En els darrers cinc anys, s'observa un **augment notable en la implementació de polítiques en igualtat de gènere a les empreses de l'AMB**, especialment aquelles que compten amb un marc reglamentari. Així, **set de les tretze polítiques en matèria d'igualtat de gènere** i analitzades en l'enquesta **estan implantades a més d'un 60% de les empreses**, i totes tretze estan implementades en almenys un 40% d'aquestes.

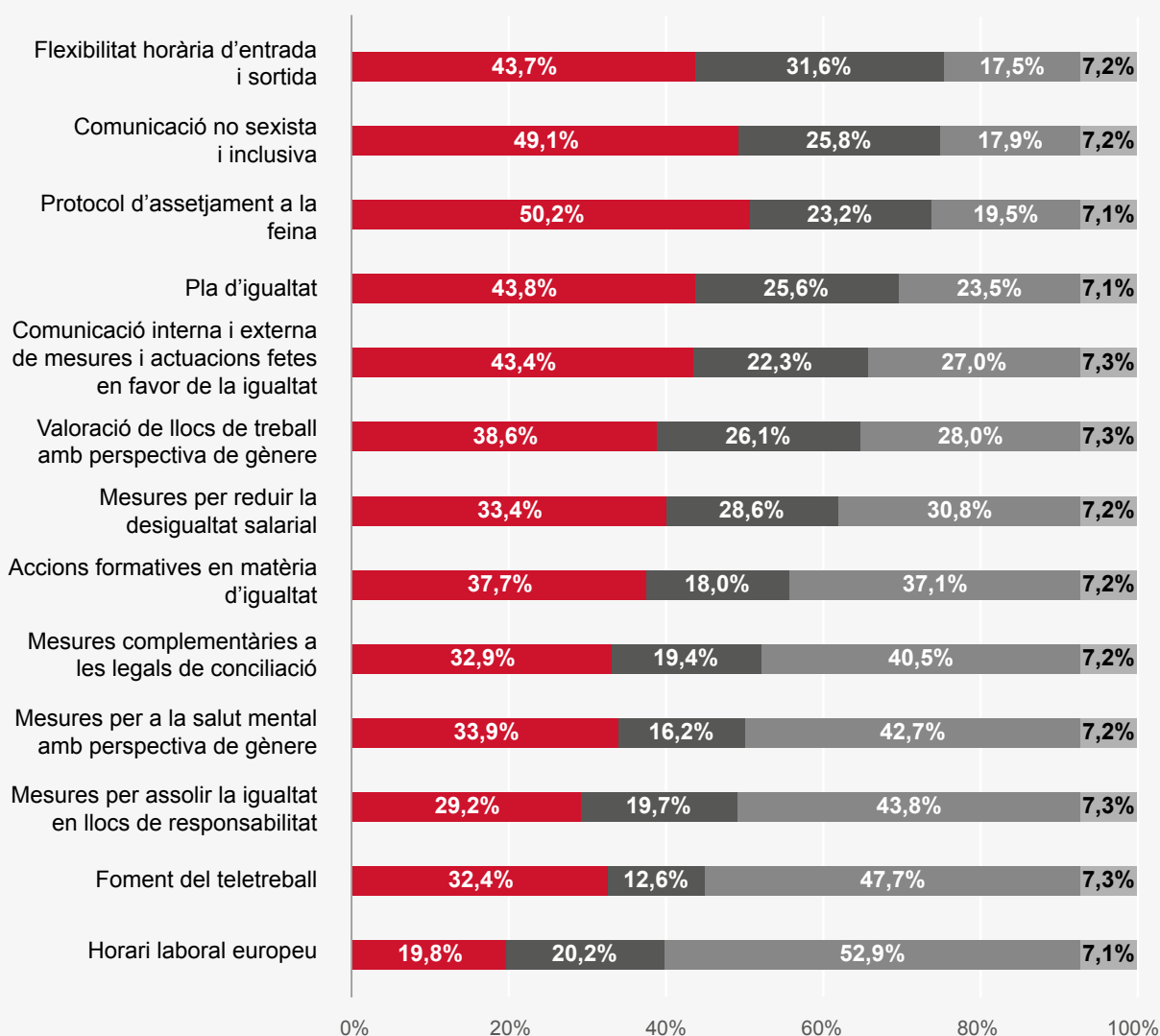
Les polítiques en matèria d'igualtat amb més implantació a l'AMB són: la **jornada laboral flexible** (que apliquen el 75,3% dels establiments empresarials, dels quals més de la meitat l'ha incorporat en els últims cinc anys); la **comunicació no sexista i inclusiva** (74,9%); el **protocol d'assetjament a la feina** (73%); i el **pla d'igualtat** (69,4%), una xifra que supera en més d'un 40% la de 2018.

Per altra banda, les tres polítiques menys esteses (menys de la meitat d'empreses l'apliquen) són: l'horari laboral europeu, (40% de les empreses de l'AMB), el foment del teletreball (45%, per un 41% a Catalunya) i les mesures per assolir la igualtat en llocs de responsabilitat (49%).

GRÀFIC 22

Implementació de polítiques per a la igualtat de gènere en els darrers cinc anys. AMB, 3T 2024

● Sí ● Ja el tenia ● No ● NS/NR

Font: Cambra de Comerç de Barcelona 2024, enquesta sobre igualtat de gènere al teixit empresarial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, Ajuntament de Barcelona.

Finalment, l'enquesta demana al/a la representant de l'establiment empresarial que doni la seva opinió de conformitat o disconformitat sobre dotze afirmacions que tenen a veure amb la igualtat de gènere en l'entorn empresarial. **El 58% està d'acord que els equips formats per homes i dones obtenen millors resultats, i el 53% que les empreses valoren el treball fet presencialment.** Per contra, el grau d'acord més baix s'observa amb l'afirmació que hi ha discriminació cap a les dones en l'àmbit laboral de l'empresa (hi està d'acord el 19% de les empreses), seguit per l'afirmació que el teletreball és una mesura que acaben utilitzant més les dones per poder conciliar (20% dels establiments a l'AMB).

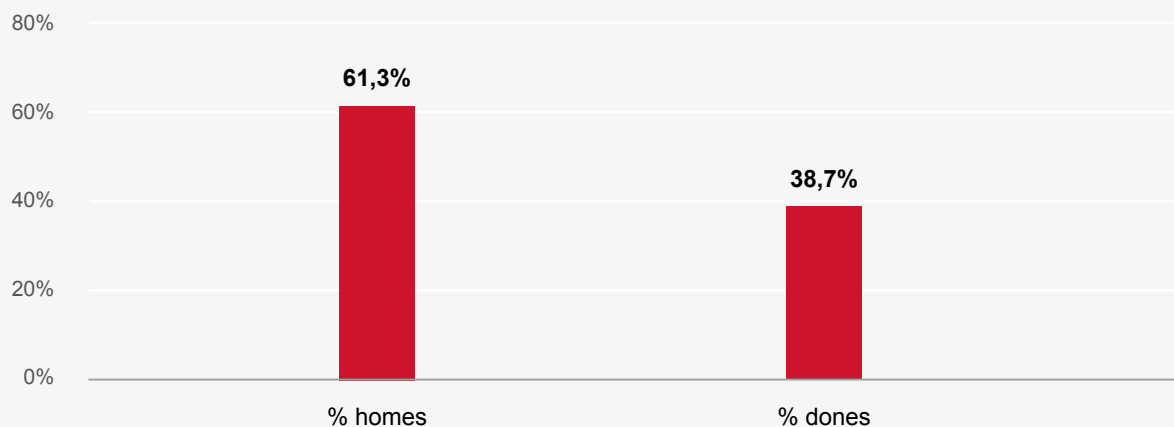
- En els darrers cinc anys, hi ha un **augment notable en la implementació de polítiques d'igualtat de gènere** en les empreses que compten amb un marc normatiu obligatori, com el pla d'igualtat i el protocol de prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe.

5.2 PRESENCIA DE DONES INVESTIGADORES

La participació de les dones en l'àmbit de la investigació ha anat augmentant gradualment al llarg dels darrers 20 anys i **des del 2013 es manté gairebé al voltant del 40%**. L'any **2023**, aquest indicador manté un nivell (**38,7%**) similar al del període 2021-22 i proper a la paritat.

GRÀFIC 23

Personal investigador a Catalunya per sexe. 2023 (%)

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de dades de l'Institut Nacional d'Estadística.

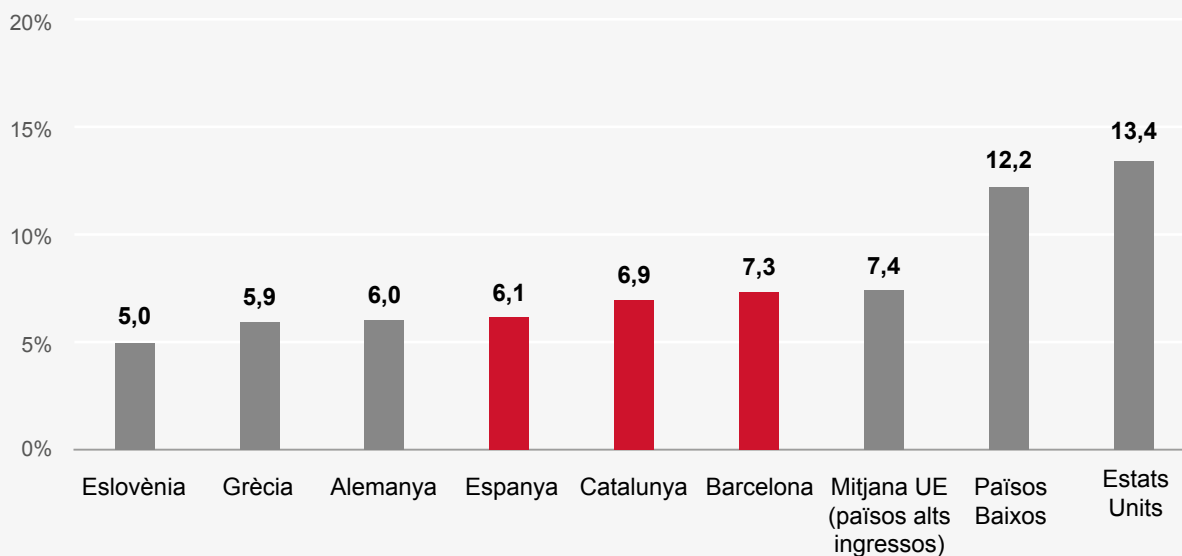
- **La presència de dones investigadores a Catalunya es manté per sota del 40% des de 2013**, no arribant a la paritat de gènere (38,7%).

06. Emprendedores i empresàries

La taxa d'activitat emprendedora femenina (TEA) a l'àrea de Barcelona se situa en un 7,3% de la població resident el 2023. En la comparació amb altres àmbits territorials, tant la TEA de Barcelona com la de Catalunya (6,9%) són superiors a les de països com Itàlia (6,3%), Alemanya (6,0%) o el conjunt d'Espanya (6,1%), i la de Barcelona és similar a la d'Europa (7,4%), tot i que es manté clarament per sota de les dels EUA (13,4%) i els Països Baixos (12,2%). El 2023, **l'emprenedoria femenina creix a Barcelona, tot i que la diferència entre les taxes masculina (9,3%) i femenina (7,3%) s'incrementa fins a arribar a 2 punts.**

GRÀFIC 24

**Taxa d'activitat emprendedora (TEA) femenina 2023.
(% sobre la població 18-64 anys)**

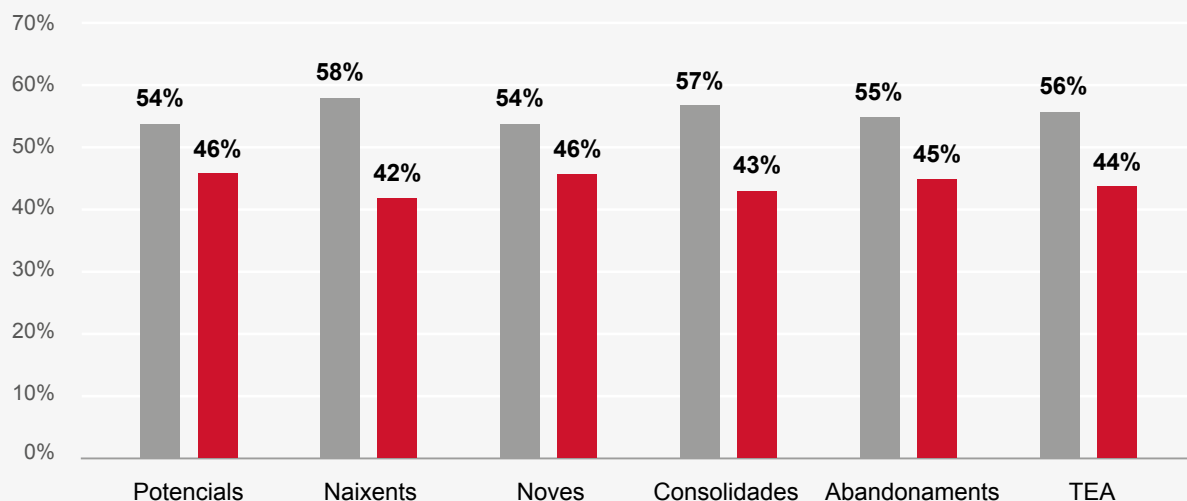
Font: *Global Report i Informe Executiu Catalunya 2023-2024*, Global Entrepreneurship Monitor (GEM).

La propensió a crear noves empreses ha estat tradicionalment més alta en els homes que en les dones. Segons l'*Informe Executiu Catalunya 2023-2024* del Global Entrepreneurship Monitor (GEM), a la província de Barcelona, en l'emprenedoria en fase inicial (TEA) hi ha un 44% de dones i un 56% d'homes, una diferència que ha augmentat en 6 punts percentuals respecte a l'any anterior. En el grup d'emprenedors/es naixents retorna el predomini masculí (58% d'homes envers el 42% de les dones), mentre que les diferències són una mica menors en els i les potencials, amb percentatges del 54% i del 46%, respectivament.

GRÀFIC 25

Distribució per sexe dels col·lectius emprenedors a Barcelona el 2023 (%)

● Home ● Dona

Nota. **Empresa potencial:** intenció manifesta d'iniciar una activitat empresarial; **Empresa naixent:** fins a tres mesos d'activitat emprenedora; **Empresa nova:** de 3 mesos fins a 3,5 anys; **Empresa consolidada:** més de 3,5 anys; **Abandonaments de l'activitat empresarial:** bé sigui perquè aquesta s'ha traspassat o bé perquè ha desaparegut.

Font: *Global Report i Informe Executiu Catalunya 2023-2024*, Global Entrepreneurship Monitor (GEM).

Segons l'*Startup Heatmap Europe Report 2023*, el **14% de les *start-ups*** de l'ecosistema tecnològic de Barcelona han estat fundades per dones, un percentatge lleugerament superior a la mitjana europea (13,2%) tot i que molt lluny de la paritat.

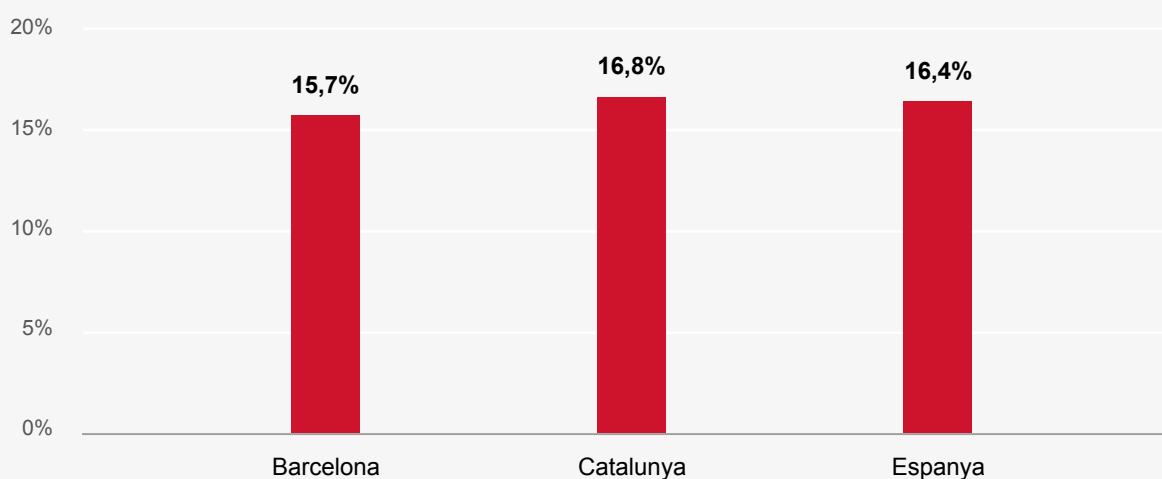
→ **La vocació emprenedora de Barcelona és un fet que s'evidencia amb l'augment de la TEA respecte a l'any 2022. Cal dir que la diferència entre homes i dones s'ha vist augmentada en favor de la població masculina.**

07. La bretxa salarial de gènere

L'any 2023, les dones assalariades residents a Barcelona **van percebre un salari mitjà de 32.377 euros/any**, xifra un **15,7% inferior al salari mitjà dels homes** (38.407 euros/any). La **bretxa salarial de gènere a la ciutat és inferior a la de Catalunya (16,8%), i a la d'Espanya (16,4%)**. A la Unió Europea, l'any 2022 la bretxa calculada a partir dels guanys bruts per hora va ser del 12,7%, més elevada que l'espanyola (8,7%).

GRÀFIC 26

Bretxa salarial entre homes i dones. 2023 (%)

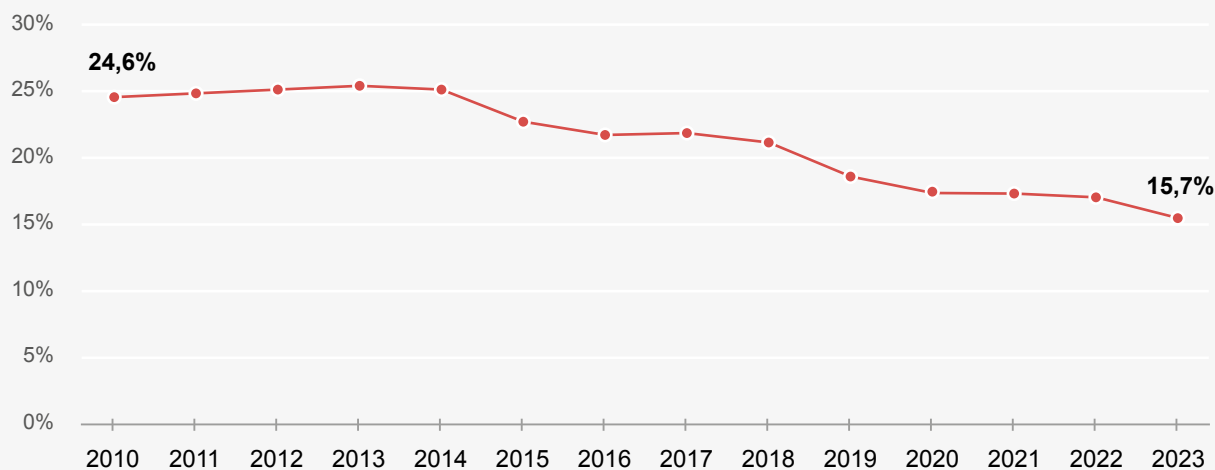
Font: Departament d'Anàlisi-Oficina Municipal de Dades, *Els salaris a Barcelona 2023*.

El 2023, a Barcelona **la bretxa salarial de gènere** es va reduir significativament (en 1,4 punts percentuals) en relació amb l'any anterior (17,1%), després que el salari de les dones el 2023 hagi crescut més (+5,5% nominal) que el dels homes (+3,8%).

Aquest indicador ha tendit a escurçar-se des de mitjans de la passada dècada i **s'ha reduït en gairebé 10 punts amb relació al 2014**, any en el qual se superava el 25%. La reducció de la bretxa salarial de gènere es deu fonamentalment a l'augment del salari mínim interprofessional (SMI), que té un impacte especialment positiu per a les dones que partien de salaris inferiors als homes a causa d'una ocupació més gran en sectors més precaritzats, i a la devaluació dels salaris dels homes durant el període 2010-2023 (-9,0% en termes reals, en contrast amb l'augment de l'1,7% del de les dones).

GRÀFIC 27

Evolució de la bretxa salarial de gènere a Barcelona. 2010-2023 (%)

Font: Departament d'Anàlisi-Oficina Municipal de Dades, *Els salaris a Barcelona 2023*.

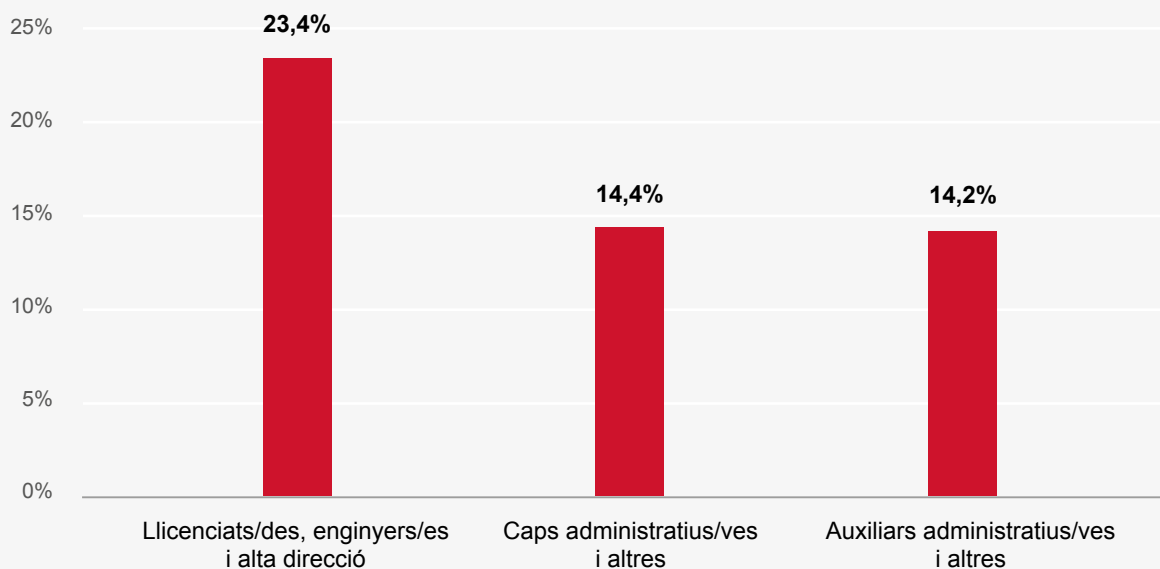
→ **La bretxa salarial de gènere se situa prop del 15% a Barcelona i registra el valor més baix des de 2010. Aquesta reducció és conseqüència de l'augment de l'SMI, juntament amb la devaluació salarial que experimenten els homes en la darrera dècada.**

La bretxa salarial entre homes i dones residents a la ciutat de Barcelona es dona **en gairebé totes les franges d'edat, nacionalitats i grups professionals, també en gairebé la totalitat de sectors i amb tota mena de contracte i jornada**. D'aquesta manera, continua sent un indicador rellevant que mostra les desigualtats de gènere al mercat de treball.

Pel que fa als grups professionals, la bretxa salarial més elevada correspon al grup de **llicenciats/des, enginyers/es i alta direcció (23,4%)**, segment on es detecta la dificultat d'ascens professional de les dones als llocs de direcció més ben remunerats per l'efecte del sostre de vidre, així com les diferències en altres ingressos extrasalarials, i en el que la bretxa augmenta en 0,4 punts respecte a l'any anterior. En canvi, la bretxa dels grups de caps administratius i altres (14,4%) i la d'auxiliars administratius i altres (14,2%) disminueix significativament respecte a l'any anterior i ambdues se situen per sota de la mitjana de la ciutat (15,7%).

GRÀFIC 28

Bretxa salarial de gènere per grups professionals a Barcelona. 2023 (%)

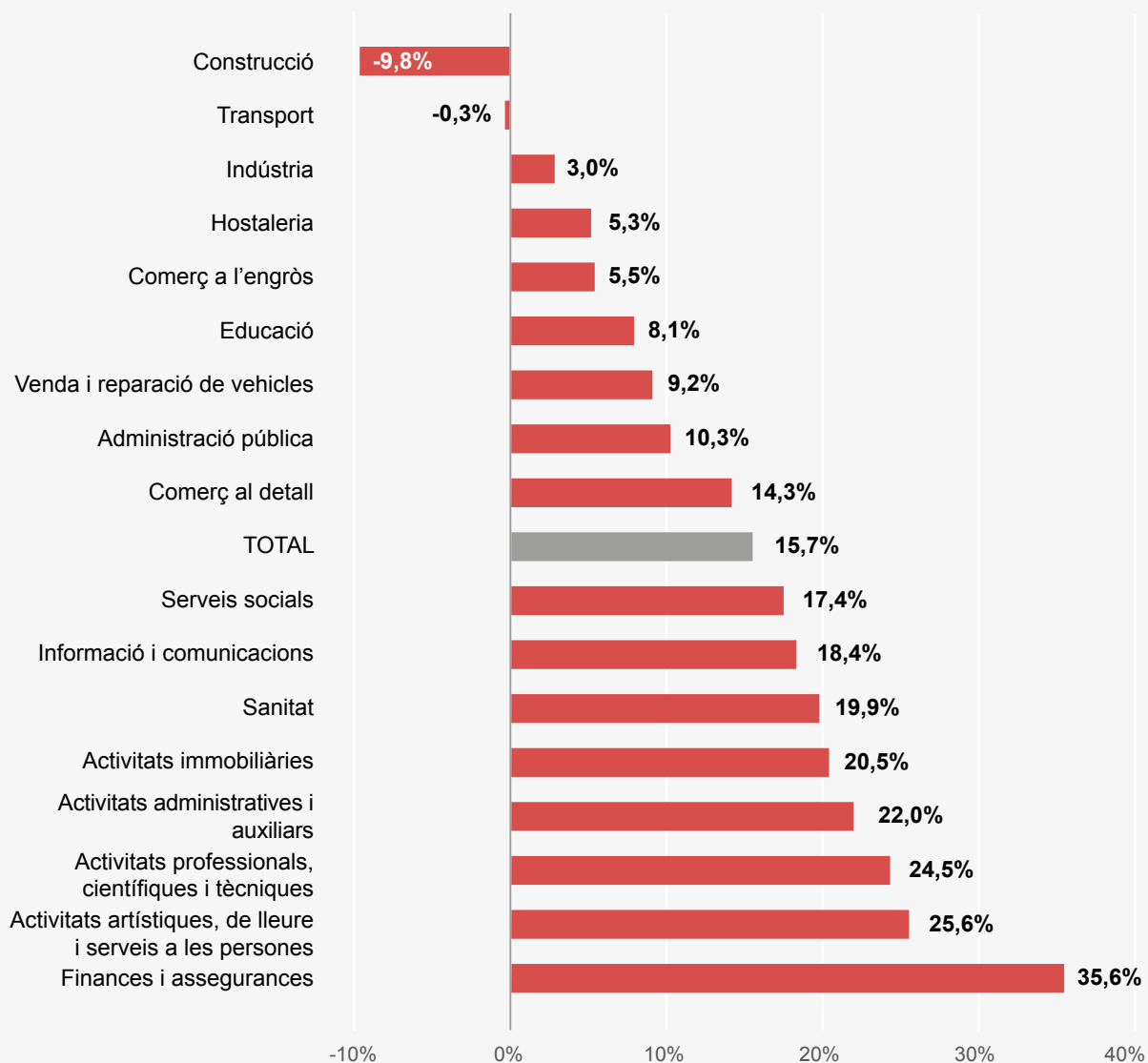
Font: Departament d'Anàlisi-Oficina Municipal de Dades, *Els salaris a Barcelona 2023*.

El 2023, **tots els sectors d'activitat** —excepte la construcció i el transport— **mostren una bretxa salarial de gènere desfavorable a les dones a Barcelona**. Superen la mitjana de la ciutat les activitats financeres i d'assegurances (amb un 35,6%), les artístiques, de lleure i serveis a les persones (25,6%), les activitats professionals, científiques i tècniques (24,5%), les activitats administratives i auxiliars (22,0%), les activitats immobiliàries (20,5%), la sanitat (19,9%), la informació i comunicacions (18,4%) i els serveis socials (17,4%), moltes d'elles ocupacions molt feminitzades, el que posa de manifest la presència desigual i diferències salarials de dones i homes en el mateix sector d'activitat. En canvi, sectors com el comerç al detall i a l'engròs, l'Administració pública, la venda i reparació de vehicles, l'educació, l'hostaleria i la indústria presenten bretxes força inferiors a la de Barcelona.

→ **La bretxa salarial de gènere és multicausal**, ja que respon al lloc que ocupen les dones en el mercat laboral, als tipus de contractes als quals accedeixen, al tipus d'ocupacions que realitzen, a l'assumpció més gran de responsabilitats domèstiques i de cura, i al menor prestigi d'allò que és considerat femení en el món econòmic.

GRÀFIC 29

Bretxa salarial de gènere per sector d'activitat a Barcelona. 2023 (%)

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir de Departament d'Anàlisi-Oficina Municipal de Dades, *Els salaris a Barcelona 2023*.

08. Dones i pensions

Les desigualtats i discriminacions de gènere que es manifesten al llarg de la vida laboral repercuteixen en les pensions i en l'etapa de jubilació s'afegeix un nou impacte de gènere, tant pel que fa al tipus de pensió que es rep com a les quanties mitjanes que es perceben.

A Barcelona, segons les darreres dades de 2023, **les dones representen el 59,6% de les pensions, però perceben una pensió mitjana que és un 32,7% inferior a la dels homes**. La pensió mitjana dels homes va ser de 1.745,9 € per als homes per 1.174,4 € de les dones (571 € menys). Així, **la bretxa de gènere de les pensions (32,7%) duplica la bretxa salarial de la població resident a Barcelona (15,7%)**.

Dades sobre persones pensionistes, pensions i pensió mitjana a Barcelona. 2023

	Pensionistes	Pensions	Pensió mitjana (€)
Homes	150.703	157.430	1.745,9
Dones	190.333	232.295	1.174,4
Total	341.036	389.725	1.405,3

Font: Idescat, a partir de dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

Si es tenen en compte els diferents tipus de pensions contributives que percep la població, els resultats varien substancialment i reafirmen les diferències entre dones i homes existents en el mercat de treball i les repercussions que tenen en el sistema de benestar social actual.

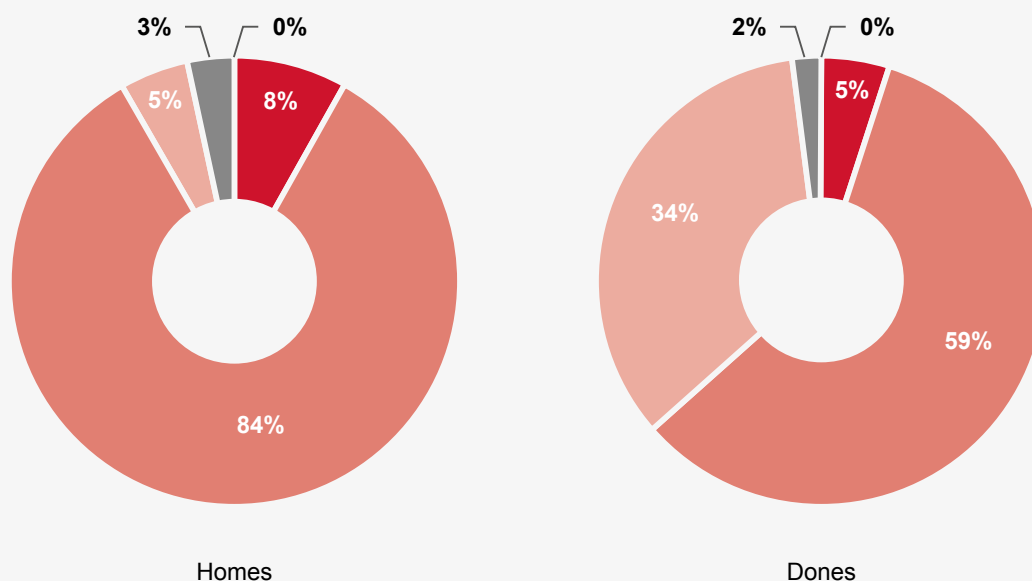
Així, del total de les pensions que reben els **homes, el 84% ho són per jubilació, mentre aquest percentatge és del 59% en el cas de les dones**.

→ **A Barcelona, la bretxa de gènere de les pensions (32,7%) duplica la bretxa salarial de gènere de la població resident (15,7%), i la pensió de jubilació mitjana dels homes gairebé duplica la de viduïtat de les dones.**

GRÀFIC 30

Tipologia de pensions a Barcelona. 2023 (%)

● Incapacitat permanent ● Jubilació ● Viduïtat ● Orfandat ● A favor de familiars

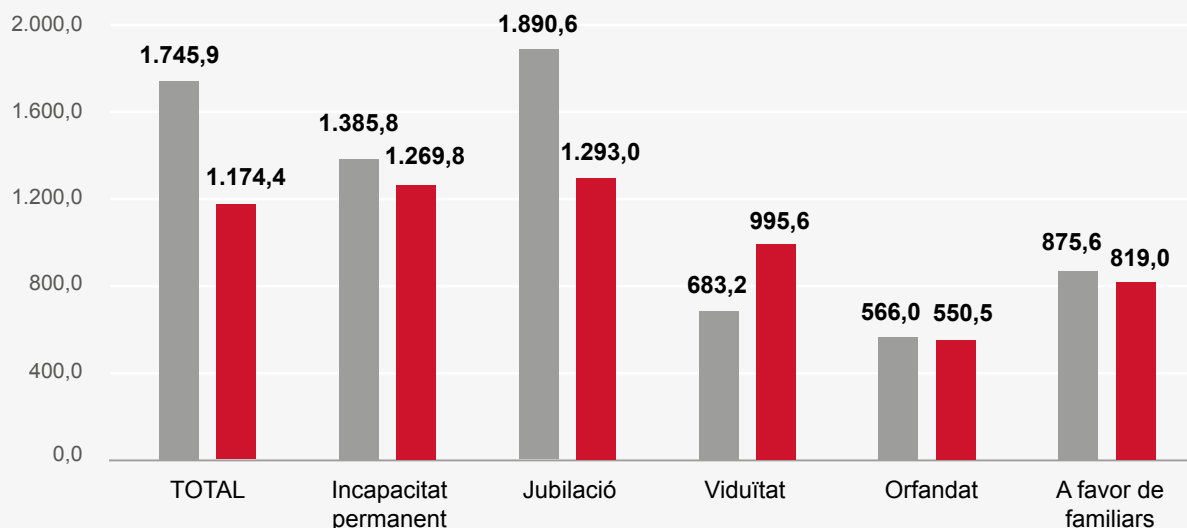
Font: Idescat, a partir de dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

Les pensions per jubilació són les millor remunerades tant per homes com per dones, però són alhora les que **tenen una bretxa de gènere més gran (31,6%)**. Així, mentre que la pensió mitjana per jubilació dels homes va ser de 1.890,6 € la de les dones va ser de 1.293 euros. La pensió per incapacitat permanent representa el 7,9% de les pensions dels homes i el 4,8% de les pensions de les dones, amb una pensió mitjana de 1.385,8 € i 1.269,8 €, respectivament, que es tradueix en una bretxa més reduïda (8,4%). D'altra banda, **la pensió de viduïtat afecta el 34,3% de les pensions de les dones per un 4,8% dels homes i és l'única en què les dones cobren més que els homes (995,6 € i 683,2 €, respectivament)**. En conjunt, **la pensió de jubilació dels homes gairebé duplica la de viduïtat de les dones**. Les pensions que tenen menys bretxa són les que no es calculen d'acord amb les cotitzacions o anys treballats, com són les d'orfandat o a favor de familiars.

GRÀFIC 31

Pensió mitjana contributiva a Barcelona. 2023 (€)

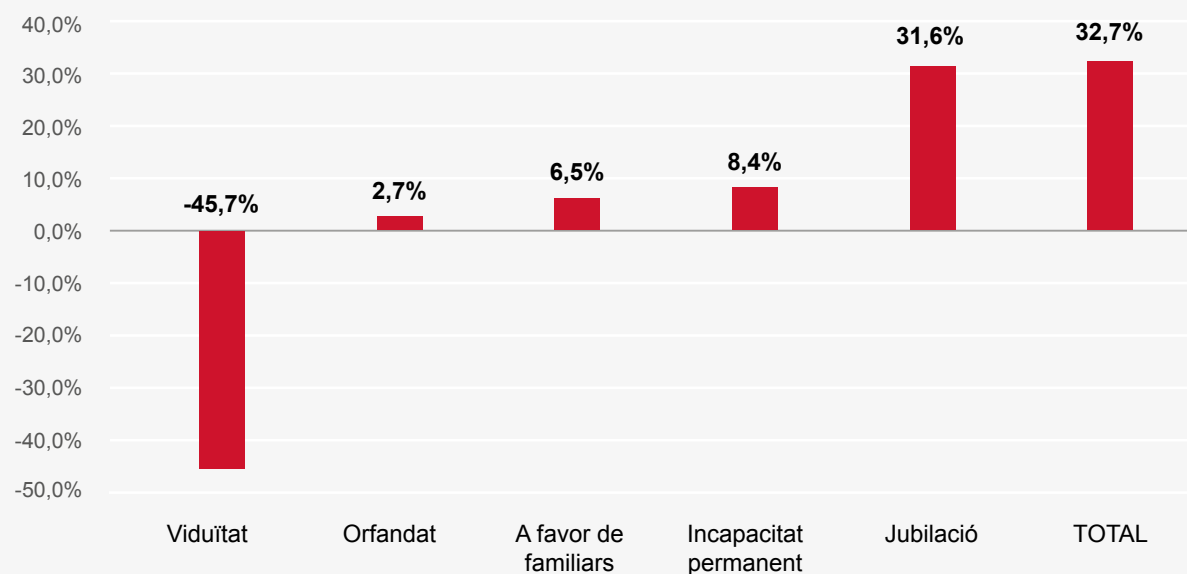
● Homes ● Dones

Font: Idescat, a partir de dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

GRÀFIC 32

Bretxa de gènere de la pensió mitjana a Barcelona. 2023 (%)

Font: Idescat, a partir de dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

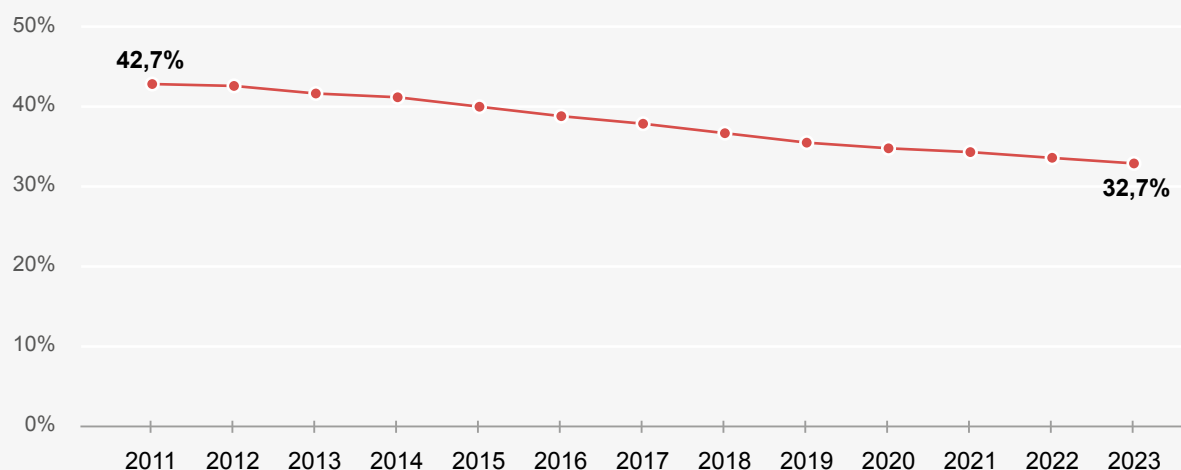

→ **Els homes reben més ingressos que les dones a Barcelona en totes les pensions contributives**, a excepció de la pensió de viduïtat, que és superior en les dones i és la que es percep en funció del salari que percebia la parella difunta. Aquesta disparitat mostra que la desigualtat entre dones i homes al mercat de treball té també conseqüències greus en la qualitat de vida de les dones grans.

Malgrat aquestes diferències en les retribucions de les pensions entre dones i homes, com a element positiu cal assenyalar que **la bretxa de gènere de les pensions s'ha reduït en 10 punts des de l'any 2011**, gràcies tant al paper actiu de la dona en el món laboral com per l'aplicació de polítiques públiques, que han afavorit la reducció de les diferències de gènere i han fet possible que **l'any 2023 s'hagi registrat la bretxa més baixa de la sèrie històrica**, tot i que continua sent molt elevada. Així la pensió mitjana ha passat de 1.225,3 € l'any 2011 a 1.745,9 € l'any 2023 en el cas dels homes, i de 719,4 € l'any 2011 a 1.174,3 € l'any 2023 en el cas de les dones, el que equival a un augment nominal del 39,1% i el 63,3%, respectivament.

GRÀFIC 33

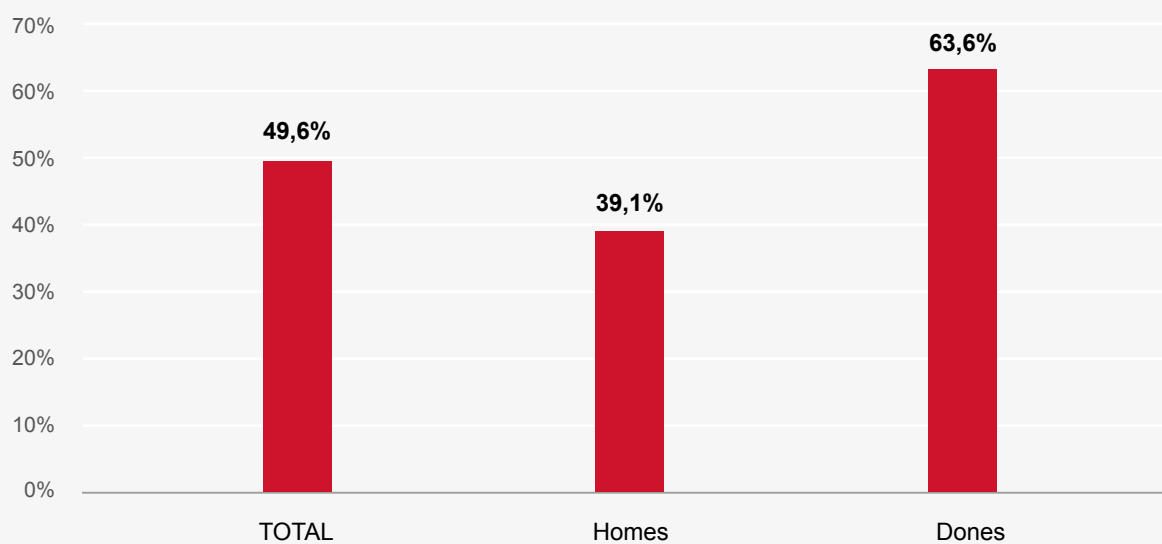
Evolució de la bretxa de gènere de les pensió contributiva mitjana a Barcelona. 2011-2023 (%)

Font: Idescat, a partir de dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

GRÀFIC 34

Variació de la pensió mitjana per sexe a Barcelona. 2023/2011 (%)

Font: Idescat, a partir de dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

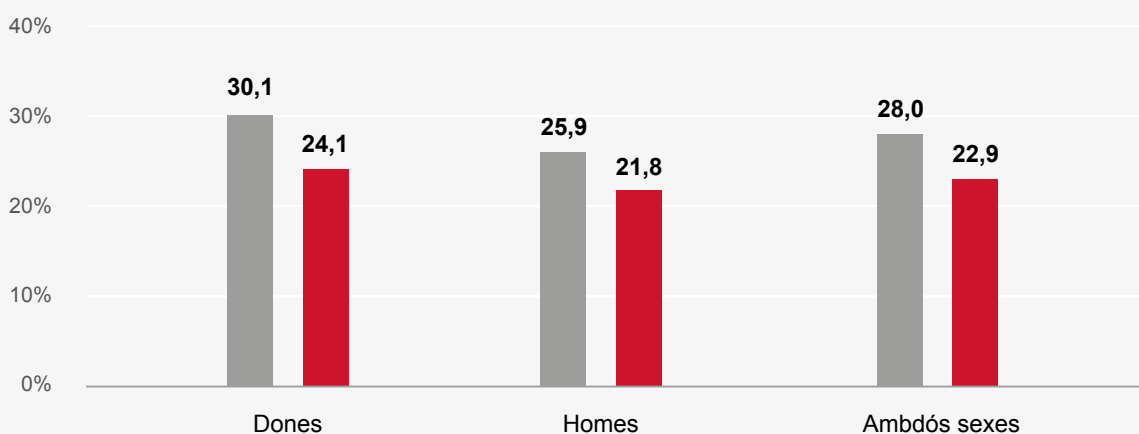
09. La feminització de la pobresa

Dins del col·lectiu de persones treballadores pobres predominen les dones. L'any 2023, a **Barcelona el percentatge de dones assalariades que cobren salaris de mil o menys de mil euros és del 24,1%, mentre que el d'homes és del 21,8%**, de manera que el diferencial se situa en 2,3 punts percentuals. Aquesta desigualtat s'observa a gairebé totes les franges d'edat considerades, excepte per als i les joves menors de 30 anys que, per primera vegada, les dades de 2023 mostren un percentatge de nois mileuristes (44,1%) superior al de les noies (43,2%), gràcies a la millora que experimenta el percentatge de les dones en relació amb el 2022, amb un descens de gairebé 10 punts. En canvi, a l'estrat d'edat més avançada (50 i més anys) és on el percentatge de persones mileuristes és més reduït (15,3%), però també on el desequilibri entre ambdós sexes és més accentuat (5,6 punts), en bona part per la participació més gran de les dones en les jornades a temps parcial.

GRÀFIC 35

Persones assalariades com a màxim mileuristes a Barcelona (% s/total per sexe). 2023/2022

● 2022 ● 2023

Font: Departament d'Anàlisi-Oficina Municipal de Dades, *Els salaris a Barcelona 2023*.

Amb relació a l'any 2022, el percentatge de persones amb salaris per sota dels mil euros disminueix en 6 punts entre les dones i 4,1 punts entre els homes (on aquest indicador se situava en el 30,1% i el 25,9%, respectivament), **una evolució que posa de manifest l'augment de les retribucions salarials en els llindars salarials més baixos a causa de l'increment del salari mínim interprofessional (SMI).**

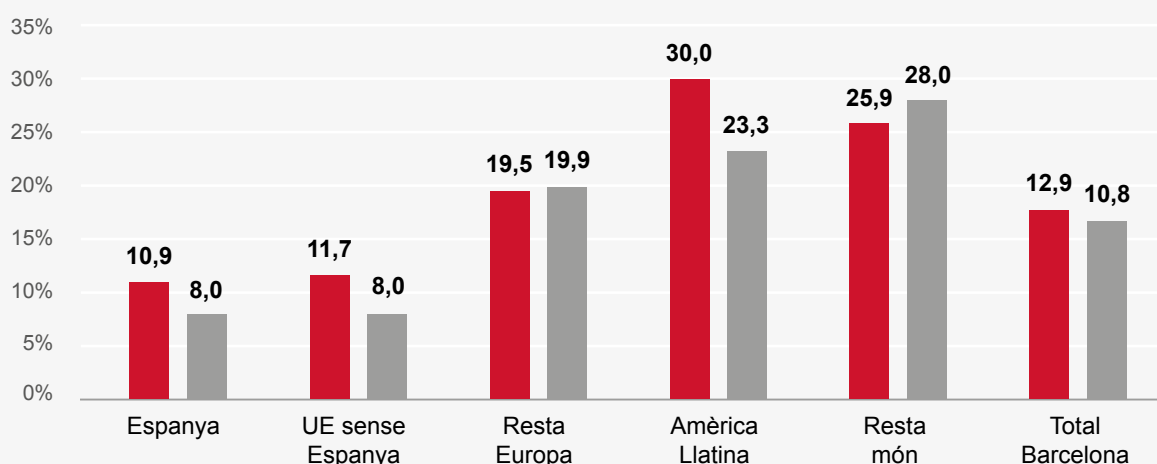
La precarietat laboral, la contractació parcial, la temporalitat, sectors feminitzats i pitjor remunerats, la monoparentalitat i d'altres aspectes relacionats amb la diversitat (funcional, edat, origen, social, cultural i LGTBI) són també factors determinants que poden contribuir a una major vulnerabilitat laboral i a una reducció de la capacitat adquisitiva. Les persones menors de 30 anys són un dels col·lectius més afectats i, tot i que el percentatge ha millorat respecte al 2021, encara és superior al 50% del total.

L'any 2023, la **pobresa salarial a Barcelona afecta un 11,8% de la població, la taxa més baixa de tota la sèrie**³. La pobresa salarial **és més elevada entre les dones (12,9%) que entre els homes (10,8%), i és especialment elevada entre les persones d'Amèrica Llatina**, que són les que presenten un major percentatge de pobresa en ambdós sexes, tot i que la proporció de dones (30,0%) és superior a la d'homes (23,3%). També entre les persones provinents de la resta d'Europa i, especialment, de la resta del món, la proporció de pobresa salarial és molt superior a la mitjana de la ciutat en ambdós sexes, tot i que en el segon grup el percentatge d'homes és superior (28,0% per un 25,9% de dones). La pobresa femenina se situa en el 10,9% entre les dones de nacionalitat espanyola, el mateix percentatge que el que assoleix entre la de la resta de la Unió Europea.

GRÀFIC 36

Persones assalariades amb pobresa salarial* a Barcelona. 2023 (%)

● Dones ● Homes

*La pobresa salarial indica el percentatge de la població assalariada resident a Barcelona que percep menys del 60% de la mediana del salari de l'economia espanyola segons la Mostra Contínua de Vides Laborals (MCVL).

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica, a partir de dades de l'Informe *La pobresa salarial a Barcelona 2023*. Departament d'anàlisi (OMD), Ajuntament de Barcelona.

3 La pobresa salarial a Barcelona. 2023. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona.

Els càlculs tradicionals del risc de pobresa consideren els ingressos del conjunt de la llar i no els individuals. Si es fa **el càlcul del risc de pobresa en supòsit d'autonomia**, les diferències de gènere s'amplien i en **el període 2020-2021 el 40,5% de les dones que viu a Barcelona estaria en risc de pobresa** si només depengués dels seus ingressos⁴, **una xifra molt superior a la dels homes** (29,4%) i que gairebé duplica la taxa convencional de risc de pobresa femenina (22,5%).

⁴ El gènere en xifres 2024. Condicions de vida de les dones i desigualtats de gènere a la ciutat de Barcelona. Ajuntament de Barcelona.

